

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 86. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

Nyul, vagy gyümölcsfa

olvassuk a lapokban és nem kevés döbbentéssel látjuk, hogy ezek a szerencsétlen páriák, a kemény tél ninestelenjel milyen embertelen munkát végeztek az elmúlt téli hónapokban. Hogy mennyi a kár, azt hirtelen ki sem lehet számítani, mert súlyos, nagyon súlyos milliókról van szó. Vannak községek, városok, ahol harminc-negyvenezer gyümölcsfát semmisítettek meg. Ha csak a fáról volna szó, már magában véve ez is felbecsülhetetlen kár, de ezeknek a fának pótlása, a hozama külön súlyos és embertelen összeget jelent.

Mindaz a tél miatt, mondják. Lehet, de elsősorban mégis csak a nyulak miatt, mondják az érdekelt és kárvallott gazdák, gyümölcsös tulajdonosok.

Mondják, hogy Ausztráliába néhány évtizeddel ezelőtt egyetlen pár üregi nyulat hurcolt be egy bányász-család. Ma ebből a párból sarjadt üregi nyulak milliói olyan károkat okoznak az ausztráliai veteményekben, hogy nincs az a sáskajárás, mely vetekednék pusztító munkájukkal. Falánkok és felmérhetetlen tömegben járnak helytől-helyig, ahol élelmet találnak, mindent feltalnak és ma már ausztráliai első számú ellenség az üregi nyul, ami vadnyulunknak édes unokatestvérei. A mi kemény telünk, cudar éghajlatunk nem alkalmas az üregi nyul elszaporodására, de a közönséges és nálunk vígan tenyésző vadnyulak, melyek tilalmi időt is élveznek, oda se néznek a cudar fagyoknak, teleknek, legfeljebb élelmiségükben és éhes voltukban a gyümölcsösöket keresik fel. Itt aztán megkoppasztják a fákat, lerágnak a fiatal hajtásokat és tavasszal aztán, amikor elment a hó, a tulajdonosok csóválhatják a fejüket és nyelhetik a mérgüket, mert itt már segítség nincsen. Semmit sem ér hogy ősszel gondosan bekötötték a fákat, a magas hóállás igen előnyös volt a nyulaknak és nem lent, hanem lent, ott, ahol a fa koronája kezdődik, ott végezték el a pusztító munkát.

Mondják, hogy Nagykőrös, Kecskemét vidékén tízezerrel pusztított ki a nyulak így a fiatal gyümölcsösöket. Három-négy esztendő óta még annak rendje, módja szerint elintézték örökre. Eppen akkor, amikor egyik-másik fa már az idén teremhetett volna.

Valóban jól mondja Balogh Vilmos, hogy valóságos második vízkár ez a szörnyű csapás.

Magyarországnak nem mindegy az, hogy milyen a gyümölcsfa állománya.

Az utolsó évtizedek alatt olyan szépen lendült és fejlődött ez a kereseti ág olyan becsülete született a magyar gyümölcsnek a külföldön is, hogy igen jelentős nemzeti vagyontól van szó akkor, amikor a gyümölcsfák jelen és jövővendő hozamát mérlegeljük. Arról nem is szólván, hogy népelelmésünkben milyen nagy szerepe kezd lenni a gyümölcstermelésnek.

Föltétlen gondolkodoba ejti az emeort annak a gazdának keserű kérdése, aki négyesztendő gyümölcsösének állapotát látván így kiáltott fel március végén: vagy a nyulak, vagy a gyümölcsfák...

Föltétlen tenni kell ezen a téren valamit.

Többet, mint sokan felfogni tudnak, vagy egyszerűen gondolnak. A nyulak kártevése ismétlődik esztendőről-esztendőre, valóságos nemzeti átok kezd lenni az a vandál munka, melyet künkjában végeznek. Az, előre megmondjuk, nem megoldás, hogy táplálni kell hideg, havas télen a vadállományt. Azt

Pétain és Laval döntő tárgyalásai

Az USA a megszállt francia területen élő amerikai alattvalókat hazarendelte és letiltotta a Franciaországnak szóló szállítmányokat - A francia kormány elrendelte a Rivieran tartózkodó angol polgárok elszállítását az ország belsejébe

LAVAL TEKINTÉLYKORMÁNYT ALAKÍT

A pápa ünnepélyes kihallgatáson fogadta Szombathelyi vezérezredest

A franciaországi politikai fordulat nyilvánvalóan a tengelyhatalmakhoz való közeledést jelenti. Vizont angolszász részről máris bizonyos franciaellenes intézkedések következtek be.

Washingtoni jelentés szerint az amerikai kormány elrendelte a meg nem szállt Franciaországban lakó állampolgárok hazautazását. Ez nem vonatkozik a diplomáciai és konzulatusi személyzetre. Az Egyesült Államokból Francia Eszak-Afrikába útra készülő hajók utasítást kaptak, hogy ne szedjék fel horgonyukat.

Sumner Welles amerikai helyettes külügyminiszter közölte, hogy élelmiszerek és ruhaneműeknek az Egyesült Államokból Franciaországba tervbe vett küldését nem hajtják végre.

Vizont a francia kormány elrendelte a Rivieran tartózkodó angol állampolgárok az ország belsejébe való szállítását.

Washingtoni közlés szerint az amerikai kormány az a rendelkezése, hogy Franciaország számára az élelmiszerek és textilanyagok szállítását felfüggeszti, legújabb amerikai hírek szerint mindaddig fennáll, amíg Leahy amerikai nagykövet jelentése a francia kormányváltozás körülményeiről be nem érkezik.

Washingtonból jelentik, hogy Sumner Welles délután hat óra körül fogadta Henry Hayes francia nagykövetet, hogy megvitassa vele a francia politikai helyzetet. Az amerikai kormány esztörtökön este nem ül össze, mint ahogyan előzőleg jelentették volt.

Vichyi hivatalos körök semmiféle felvilágosítást nem adnak az új minisztérium összetételéről és semmiféle részletet nem akarnak közölni, míg véglegesen nem állapítják meg az új miniszterek névsorát. Lehetséges, hogy a kormány a közeli órákban megalakul. Az is valószínű, hogy Laval azon-

nal ismerteti kormánya programját, mihelyt a kormány megalakul. Beszédében előreláthatólag foglalkozik mind a belpolitikai, mind a külpolitikai kérdésekkel. Petainnel lefolyt megbeszélése után Laval leghevebb követőinek társaságában megebeledt, majd a Pavillon Sevigneben lévő ideiglenes szállására ment és ott folytatta megbeszéléseit. Több olyan személyiséget fogadott, akiről lehetett, hogy helyet foglalnak az új kormányban. Petain tábornagy fél öt órakor felkereste Lavalt szállásán, hogy eldöntse a kormányátalakítás kérdését. (MTI)

Vichyi jelentés szerint Petain tábornagy azonnal fogadta a Vichybe érkezett Pierre Lavalt. A megbeszélés kb. félóra hosszát tartott. Laval de Brinon társaságában Chateldonból fél 1 órakor érkezett meg gépkocsin. Azonnal a Parszallóba mentek és Petain rögtön fogadta őket. Petain tábornagy szállása előtt igen sok francia és külföldi újságíró gyülekezett a déli órákban. A közönséget a rendőrség távoltartotta.

A francia hivatalos közlöny április 16-i száma rendeletet közöl, amelynek értelmében Darlan hajóhad-tengernagy a francia haditengerészeti erők főparancsnoka korlátár megállapítása nélkül tényleges szolgálatban marad és pedig a haditengerészeti vezérkari tisztjeinek I-ső osztályában hajóhad-tengernagyi ranggal és jogkörrel.

BARTHETE VISSZALÉPÉSE

Abetz párisi német nagykövet, — mint a német fővárosban megállapítják, — jelenleg Berlinben tartózkodik, nem pedig párisi állomáshelyén. A franciaországi helyzettel kapcsolatban Berlinből érkező hírek arra mutatnak, hogy a német fővárosban éberan figyelik az angolszász hatalmaknak a franciaországi fordulattal kapcsolatos magatartását. Jó benyomást

keltett Bartheletnek, Petain labintetőnkének visszalépése, mert Barthelet jóviszonyt tart fenn Leahy amerikai nagykövettel és német felfogás szerint egyik legfőbb akadálya volt annak, hogy Vichy együttműködjék Németországgal. A riomi per tervbevett készítése — mondják Berlinben — teljesen megfelel a német óhajnak.

JELENTÉSTETELRE VISSZARENDELTEK AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK VICHYI NAGYKÖVETÉT

A New York Herald Tribune jelenté, hogy Leahy tengernagy vichyi amerikai nagykövet személyes jelentéstétel céljából visszarendelték Washingtonba. Politikai körökben azt hiszik, hogy Roosevelt elnök Leahy visszarendelésével külső tanujelét akarja adni annak, mennyire megromlott az Egyesült Államok és Vichy közti a külképviseleti viszony.

Az angol hírszolgálat washingtoni jelentése szerint Sumner Welles a sajtóértekezleten közölte, hogy az Európában működő amerikai konzulatusokat utasították, tanácsolják az amerikai alattvalóknak, hogy alkalmas időpontban utazzanak el. Ez az időpont most bekövetkezett. Sumner Welles közléseit azzal kapcsolatban tette, hogy a megszállt francia területen élő amerikai alattvalókat elutazásra szólították fel.

A RIOMI PER FOLYTATÁSA

Vichyi jelentés szerint a riomi per felfüggesztése nem lepte meg a közvéleményt, sőt általános megelégedéssel fogadták. Mind a megszállott, mind a meg nem szállott Franciaország sajtója reméli, hogy a bíróság jogköreinek kiterjesztése, valamint a vád tárgykörének kibővítése lehetővé teszi, hogy végül is ne csak a kudarcért, hanem a háború előkészítéséért és a hadüzenetért felelősek felett is ítékez-

megtehetik a nagy vadaskertek, de kisbirtokok, kis gyümölcsösök erre már csak azért sem vállalkozhatnak, mert egyszerűen oda kapatnak az éhes vadakat, s mikor azok jól laktak, arra is volt már példa, csupán a foguk épségének érdekében, itt-ott mégis megrágnák a fákat. A kerítések kérdése még fogasabb feladat elé állítja a kis tulajdonost. Erre ma se pénz, se megfelelő mennyiségű anyag nincsen.

Azt azonban tűnő nem lehet, hogy ezek a nyulakörök évről-évre így ilyen felmérhetetlen mértékben ismétlődjenek mint ebben az esztendőben.

Szánalom és álszenteskedés nem használ már azért sem, mert láttunk egy gyümölcsöst, ahol minden fiatal fát kegyetlenül körülrágtak a nyulak akkor, amikor a gyümölcsös tövében finom bükköny- és szénakazal állott. Nincs mentés és nincs álszenteskedés. A nyulak elszaporodtak, túlszámolt sok kárt okoztak, mely károk a nemzeti vagyont nemcsak veszélyesen csökkentik, de egyenesen fenyegetik a magyar gyümölcstermelés folytonosságát és biztonságát.

Tenni kell, mert még néhány ilyen tél, mint a legutóbbiak voltak s a gyü-

mölcsösök helyén ismét szántanak, vetnek és a gyümölcseket terhelt vagon-sorok elmaradnak lassan a magyar külkereskedelmi mérlegünkben, az pedig nem lehet közömbös sem most, sem tíz esztendő múlva.

Hírdetjük, hogy vagy nyulak, vagy virágzó fák, termést hozó nyulárgástól mentes gyümölcsösök, a kettő együtt nem fér meg...

TÓKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

zenek. Felteszik, hogy a további eljárás folyamán Mandelt és Reynaud-ot is vád alá helyezik.

LONDONI HADITANÁCS

György angol király szerdán fogadta a jelenleg Londonban időző Marshall tábornokot, az Egyesült Államok vezérkari főnökét, valamint Hopkinst, a kölesön és bértörvény irányítóját. A megbeszélések alkalmából a Daily Telegraph úgy értesül, hogy Londonban a szövetségeseknek egy újabb haditanácsa lát majd napvilágot.

AZ INDIABÓL VISSZATÉRŐ CRIPPS

Szerdán Kairóban három óra hosszat tárgyalt Nahad pasa egyiptomi miniszterelnökkel. Cripps a sajtó képviselői előtt tett nyilatkozatában kijelentette, hogy részletes jelentése csak most van utban a londoni háborús kormányhoz és ezért csak egy későbbi időpontban és csak az alsóházban adhat fontosabb felvilágosításokat.

BOSE NYILATKOZATA

A német sajtó feltűnő helyen közli Bose indiai vezető nyilatkozatát, amelyet az amritsari vérfürdő 23-ik évfordulója alkalmá-

Anglia „világuralmát” a szovjet szerette volna átvenni

A volt londoni lengyel követ feltűnő jelentéssel az indiai kérdésről

Berlin, ápr. 16. (MTI) Az utóbbi időben már egész sor megállapítást idéztünk fel Winston Churchill korábbi megnyilatkozásairól, amelyek világosan bizonyították, hogy a valóságban mennyire ellene van a jelenlegi a miniszterelnök minden olyan tervezetnek, amely Indiának formális jogokat és szabadságot akar biztosítani. A külügyi hivatal abban a helyzetben van, hogy újabb hiteles adattal egészítheti ki Churchill jellemrajzát. A lengyel külügyminiszteriumnak birtokunkba került aktái között megtaláltuk Raczinszky grófnak, Lengyelország egykori londoni nagykövetének azokat a jelentéseit, amelyek az indiai önkormányzatról szóló törvénynek

ból egy meg nem nevezett rádió közvetítet.

Bose többek között ezeket mondotta: „A modern India politikai fejlődése ma elérkezett csúcspontjához és India ma abban a helyzetben van, hogy hosszabb huza-vona nélkül megszerezheti szabadságát. A pillanatnyi válság Indiát történelme keresztútjára állítja. Ha India ebben a választásban Anglia oldalára áll, biztosan meg fog bukni Angliával együtt. Eppen ezért Indiának csak egy lehetősége van: visszatéríteni a régi rendszert és az emögött álló érdekeket és minden erejét arra összpontosítani, hogy keresztülvigye nemzeti fel szabadulását.”

AZ ANGOL HADÜGYMINISZTER KISEBBSÉGBEN MARADT EGY VÁLASZTÁSON

Az angol kormány vereséget szenvedett, jelentik Londonból. A cardisi kerületben megtartott időszaki választások során a függetlenségi párt jelöltje legyőzte a kormány jelöltjeként fellépett Grigg hadügyminisztert. Londoni politikai körökben ezt a választási eredményt az angol nép körében Szingapur elvesztése után felülmúlt és azóta egyre növekvő kormányellenes hangulat jelének tekintik.

1936-ban napirendre került tervezetével kapcsolatos tárgyalásokról szólnak. Az egyik jelentős hangsúlyozza, hogy az angol konzervatív képviselők egy csoportja Churchill vezetésével elkezdett harcot folytatott a törvényjavaslat ellen. Az egykori lengyel diplomata emellett még másik kérdéssel kapcsolatban is nyilatkozott, amely ma ismét időszerű jelentőségűvé vált. A jelentések ugyanis Indiával kapcsolatban azt a gyanakvást emelik ki, amellyel angol részről a szovjet kormány középázsiai mesterkedéseit fogadták. Churchill véleménye szerint ezeknek a mesterkedéseknek az volt a céljuk, hogy a Szovjetunió vegye át Angliának a világban elfoglalt állását.

A szovjet elleni arcvonal

Visszavert szovjettámadások

A német véderő főparancsnoksága közli: Keleten az ellenség hegyenként támadott. A támadásokat az ellenségnek véres veszteségeket okozva, visszavertük. Az arcvonal középső szakaszán az ellenség egyik, minden összeköttetéstől elvágtat erőcsoportját, miután minden kitérési kísérletüket visszavetítettük, megsemmisítettük. Az északi arcvonalszakaszon a

hadsereg és az egyes SS alakulatok helyi jellegű támadásokban a legnagyobb nehézségek közepette is további tért nyertek. A Murmanszk elleni bombatámadás során számos találatot értünk el a parti berendezésekben és raktárakban. Egy nagy és két közepes kereskedelmi hajó kigyulladt. A kísérő vadászok lelőttek hét ellenséges repülőgépet. (MTI)

A „rasputica” nehezíti a hadműveleteket

A hadijelentés kiegészítését közzé a Német Távirati Irodával: Az utak hóolvadásokozta járhatatlansága, ez a keményre fagyott és később ismét szilárdra és szárazra váló terep közötti átmeneti állapot jellegzetes orosz jelenség, amelyet az orosz nyelv „rasputica” néven emleget. Német részről nem titkolják, hogy ez a természeti jelenség megnehezíti a hadműveleteket. A helyi jellegű harcokat azonban nem akadályozza meg. Ezt meg lehet állapítani a legutóbbi napokban kiadott német hadijelentésekből. Ezek nemcsak az egyik körülzárt bolsevista erőcsoport ellen folyó megsemmisítő hadműveletekről szólnak, hanem kiemelik a hadsereg, az SS köteleknek a legnehezebb terepviszonyok közepette történő sikeres előrenyomulását.

Japán-angolszász háború

A burmai japán csapatok behatoltak a koolajvidék déli részébe és megszállták Magut, valamint Inda Norubu koolajkútjait. Mandaley helyzetét Londonban rendkívül válságosnak tartják.

Stockholm, ápr. 16. A newyorki rádió szerda esti közlése szerint egy kiáltványban az egész ausztráliai hadsereget fényleges szolgálatra hívták be és egész Ausztráliát hadszíntérré nyilvánították.

Ma alakul meg az új Laval-kormány

Vichy, ápr. 16. (OFI) Az új Laval-kormány pénteken alakul meg a mostani kormány utolsó minisztertanácsa után, amelyen Darlan tengernagy, helyettes miniszterelnök vesz részt. Csütörtökön több miniszteri lista volt kombinációban, de minden hitelesség nélkül. Laval azt, hogy kit tart alkalmasnak miniszteri állások betöltésére, kizárólag Pétain államfővel közölte.

A tanácskozások mostani állása mellett lehetetlenség megmondani, hogy Laval milyen kormányzati rendet vezet be, de a jelek szerint arra határozta el magát, hogy személyesen közvetlen tekintélyt gyakorol a főbb minisztériumok ügyköré felett. Ez úgylátszik mélyéges reformot fog jelenteni mind az emberek, mind pedig a módszerek tekintetében. Az utóbbi napokban a Vichy és Washington között támadt feszültség fokozza az érdeklődést Laval várható nyilatkozatairól, annál is inkább, mert becséde előreláthatólag ki fog terjeszkedni a francia-német közledekről való állásfoglalásra is.

Vichyben a csütörtöki nap egész folyamán az az izgalom uralkodott, amely a nagyválságok napjait szokta jellemezni. A közönség nagy tömegben áll a Hotel du Parc közelében és várja a híreket.

A Kormányzóhelyettes szözeata a magyar ifjúsághoz

Jöjjen fiatalágunk a magyar légiérő zászlaja alá!

Vitéz Horthy István, Magyarország kormányzóhelyettese csütörtökön este rádiószózzattal fordult a pályaválasztás előtt álló magyar ifjúsághoz, amely így hangzott:

— Pályaválasztás előtt álló magyar fiúk! Külföldi repülésem és tanulmányútfajmon már évek óta megfigyeltem, a mostani világháborúban pedig a háborús hírek olvasása, vagy hallgatása közben mindenki meggyőződhetett arról, milyen megdöbbentő arányokban fejlődik a légi fegyverkezés. A korszerű hadviselés sem támadó, sem védekező formában nem képzelhető el légi erő nélkül. A most folyó világháború minden mozzanatában a légi erő olyan döntő szerepet játszott, hogy ezek tanulságait minden állam hadvezetőségének le kellett vonni. „Légi erejével áll, vagy ha ez gyenge, úgy azzal bukik minden hadviselő nemzet.”

honvédségünknek erős, ütőképés repülőerőre és legelsősorban sok bátor, fegyelmzett repülőre van szüksége. Ezért fordulok most hozzátok, fiatal barátaim és hívom azokat, akik kedvet és erőt éreznek magukban a repülőélethez, válasszák ezt, mert ezzel nemcsak szép pályát választanak, de magaslatos hivatást is vállalnak a jobb magyar jövőért.

— A repülő-életpályáról az a tévhit terjedt el, különösen a gyermekekért aggódo szülők körében, hogy az veszélyes és kockázatos. Az aggódoznak csak azt mondhatom, hogy a repülés biztonsága az utóbbi tíz évben nagyon fejlődött. A veszély szinté az emberileg elérhető legkisebb fokra esökkent és a repülészolgálat elleni komoly érvnek ma már nem tekinthető.

— A második évezred fordulójára az emberiség történetében a repülés korszaka következett el. Repülni kell, mert az a jövő, az a hatalom, az a boldogulás és az elkövetkező béke korszakában is ott kell lenniük és ott is lesznek mi, magyar repülők az országok és világrészek közötti légi forgalomban és sportban egyaránt. A Dunavölgyben pedig erős repülőcsapatunkra támaszkodva magunk örökölnék Szent Istvánunk ránk bízott örökén. Ezért hívlak titeket magyar fiúk a repülő-életpályára úgy a közeli, mint a távolabbi jövőben is. Szép és magaslatos hivatás vár arra, aki repülő lesz. Az anyákat és apákat pedig arra kérem, ne tartják vissza azt a fiút, aki szent hivatást érezve, repülő akar lenni.

— A magyarok Istene örökösök az ő bátor repülőhonvédek felett.

APOLLÓ filmszínház
A nagy érdeklődésre való tekintettel továbbra is műsoron tartjuk a
Beszélő köntös
című nagy magyar világlímet.

Hungária filmszínház
MA UTOLJARA
Örvény
csak felnőtteknek: az
Előadások: 5, 7, 9 órakor!
HIRADÓ!
Holnap: **UTOLSÓ DAL**

Vígyszínház mozgó
A hazaszeretet, az izgalom, a szerelem felejthetetlen filmje:
Életem Japáné
(SZAMURÁJ LEÁNYA)
Főszereplők: SESSUE HAYAKAWA, SETSUKO HARA.

Németországról terjesztett rémesék crélyes cáiolata

Berlin, ápr. 16. (Német TI) A Berliner Börsenzeitung az ellenséges izgatás ólomkaecáinak nevezi az északamerikai, angol és szejveti részről Németországról terjesztett otromba rém-eséket. A jap a legjellemzőbb áhítek közül felsorol néhányat, így például a Ruhrvidéki lázadásokról, a Weddingnél és Berlin Neuköln nevű negyedében felállított torlaszokról és gép-puskákról és a február folyamán a Chemnitzben kikövetelt 180 ezer szabotázsselekedetről szólókat. — Hasonló összeállítás közöl a Berliner Nachtausgabe és kijelenti, hogy egész Berlin nevet ezeken a fantáziátlan hazugságokon. A lapok egyöntetűen megállapítják, hogy Angliában, Amerikában és a Szovjetunióban nyilván sürgős szükség van arra, hogy tekintve a maguk kevésbé biztató helyzetét, ilyen elképedett mesterkedésekhez folyamodjanak. (MTI)

Érdekes előadások az Orvosegyesület ülésén

A debreceni Orvosegyesület tegnap délután tartotta a belklinikai tantermében ézevi VII. tudományos ülését. — A változatos és érdekes tárgysorozatú ülésen Pauchly Géza orvosigazgató elnököt.

Az első bemutatást Skutta Árpád tanár tartotta. Előadásában a kiütéses tifusz bőrlenségeit ismertette. Majd Verzár Gyula professzor mutatott be egy fiatal leányt, kinél hosszú éveken át olyan súlyos heges légeszőszűkület állott fenn, hogy állandóan kantult kellett viselnie. Verzár professzor a szűkület anyagihiányát plasztikai úton pótolta és műtéttel teljes eredményt ért el. Héger Flóris, a belklinikai tanársegéde a has-tífusznak modern chemotherapiás szer-ekkel való gyógykezelésével elért eredményeiről számolt be. Az előadó tapasztalatai szerint ezekkel az újabb gyógyszerrel hastífusznál is igen figyelem-re méltó gyogyeredményeket lehet elérni.

Az előadásokhoz Jency Endre, Fonet Béla és Orsós János Imre professorok, valamint Skutta Árpád magántanár szót hozzá.

Végül Sánta Kálmán professzor mutatott be egy csecsemőnél észlelt ritka fejlődési zavart, hol a fül esőkevényes fejlődéséhez aridegbenulás csatlakozott. A bemutatáshoz Verzár Gyula professzor, majd Törő Imre és Fazakas Sándor magántanár szótak hozzá.

Szovjet autó állt az ankarai merénylet színhelyének közelében

Ankara, ápr. 16. A Pápen elleni merénylet miatt indított per szerda délutáni tárgyalásán megkezdtek a tanúk kihallgatását. Egy török asszony és egy görög gépkocsivezető azt állították, hogy a robbanás előtt a merénylet színhelye közelében egy, a szovjet követséghez tartozó gépkocsit figyeltek meg, amelyben Kornilov vádlott állt.

Megszűnik a tanári, tanítói próbaszolgálat

A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki a segélydíjas tanárok, szaktanítók és tanítók próbaszolgálatának megszűnéséről.

Az ezermestert és családját megölte a gáz

Kecskeméten a Széchenyi-város egyik házában id. Kovács Ferenc 66 éves bognármestert, 52 éves feleségét, valamint 38 éves fiukat, ifj. Kovács Ferenc gépszerezőt, darálómalmotulajdonost ágyukban holtan találták. A nyomozás megállapítása szerint a fűrészpórral megrakott kályhából kiáramló gáz ölte meg őket. Az idősebb Kovács ezermester volt, kamarái aranyérmert nyert, több praktikus dolgot talált ki és szabadalmaztatott.

XII. Pius pápa kihallgatáson fogadta Szombathelyi vezéredest

Beszédelet intézett a honvédezerkar főnökéhez és kíséretéhez — Eljen Magyarország kiáltással vett tőlük búcsút

Róma, ápr. 16. XII. Pius pápa esütörtökön délután magánkihallgatáson fogadta vitéz Szombathelyi Ferenc vezéredest, a honvédezerkar főnökét és feleségét. A pápai kihallgatás ünnepélyes formák között ment végbe. A honvédezerkar főnökét azonnal fogadta a pápa és vitéz Szombathelyi Ferenc vezéredest 40 percig tartózkodott a Szentatya dolgozószobájában, majd a pápa vitéz Szombathelyi Ferencet fogadta.

Ezután báró Apor Gábor szentszéki magyar követ bemutatja a pápának a kíséret tagjait, akiket a Szentatya magyarul köszöntött, majd meleg atyai szavakat intézett hozzájuk. A pápai kihallgatáson megjelentek mindegyikének a Szentatya díszes rózsafüzért nyújtott át és »Eljen Magyarország« kiáltással vett tőlük búcsút.

Vitéz Szombathelyi Ferenc vezéredest ezután Maglione bíboros államtitkárnál tett látogatást.

majd a Vatikán nevezetességeit, a Sixtus-kápolnát és a múzeumot tekintette meg.

Később jelentik: XII. Pius pápa vitéz Szombathelyi Ferenc vezéredesthez, a honvédezerkar főnökéhez és kíséret tagjaihoz intézett beszédeiben meglepéssel alaptította meg, hogy a magyar nép körében az Istenfélelem megőrizte első helyét. Majd emlékeztetett arra, hogy annak a vallásos érzésnek, amely nélkül nincs igazi haladás, mekkora nagyszabású megnyilvánulása volt a budapesti eucharisztikus kongresszus, amely a pápa egyik legkedvesebb emléke. A Szentatya ezután annak az óhajának adott kifejezést, hogy a viláosságának ezek az alapvető érzései mindig elevenen és tevékenyen éljenek Szent István nemzetében. A pápa végül kijelentette, hogy teljes szívből adja a jelenlévőkre és családtagjaikra atyai áldását.

Lelkészbeiktatás Nagybányán Horthy István püspök lelkész-örökébe...

A nagybányai református egyházmegye esperesévé ma iktatták be újjá-pályes Oláh Sándort, a nagybányai egyházközség lelképásztorát, aki a visszatért keleti országrészek egyik pápi kiváltsága. Gyülekezete pedig arról is nevezetes, hogy három évszázaddal ezelőtt itt lelkészkedett Kormányzó Urunk öse, nagybányai Horthy István; 1651-től kezdve a nagybányai református magasabb iskola (Schola Rivu-

liana) rektora, 1662-től rendes prédikátora lett a városnak, majd később Fogarasra és Gyulafehérvárra hívták meg a nagyhirű lelkészt, 1684-ben pedig az erdélyi egyházkerület püspöki székébe emelték. Nagybányai lelkésznek lenni egyébként mindig bizonyos kiemelkedést jelentett: őt itteni lelképásztorból lett püspök (vagy ahogy régebben nevezték: superintendens) és hét prédikátorból esperes.

A katonai szolgálatot teljesítő közalkalmazottak polgári illetményei

A hivatalos lap tegnapi száma közli a pénzügyminiszter 1184—1942 P M számú rendeletét a honvédelmi kötelezettségeket teljesítő közszolgálati, köztestületi, közművelődési és közüzemi alkalmazottak illetményeinek és egyéb jogviszonyainak szabályozásáról szóló 5700—1940 M E számú rendelet alkalmazásáról. A rendelet szerint a rendelet hatálya alá tartozó közszolgálati, köztestületi, közművelődési és közüzemi alkalmazottak közül mindazokra, akik 1942 évi április elsején katonai szolgálatot teljesítettek, ettől az időponttól kezdődően, azokra pedig, akik ezt követő időben bármilyen címen történt behívás folytán katonai szolgálatot teljesítenek, a katonai szolgálatra bevonulás napját követő legközelebbi esedékességi időponttól kezdve, a hivatkozott rendelet 5. fejezetében foglalt rendelkezések alkalmazandók.

Az 5. fejezet mozgósítás esetén és háború idején teljesített katonai szolgálat alatt járó polgári illetményeiről intézkedik részletesen.

Eszerint a bevonulás napját követő legközelebbi esedékességi időponttól kezdve az az alkalmazott, aki a honvédségnél a valóságos rangosztályba sorolt havidíjasok, vagy valóságos tiszthelyettesek sorába tartozik, polgári állása után azt a különbözetet kapja, amely a polgári állás után járó fizetés és nyugdíjba beszámítható egyéb javadalmazás

együttes összege és a honvédségnél a valóságos rendfokozatot szerint járó havidíj és honvédségi pótdíj együttes összege között mutatkozik.

Ha az említett honvédségi illetmények együttes összege nagyobb, mint a polgári állás után járó és az összehasonlítás szempontjából figyelembe veendő illetmények együttes összege, a fizetést és a nyugdíjba beszámítható egyéb javadalmazást a bevonulás napját követő legközelebbi esedékességi időponttól kezdve teljesen meg kell szüntetni.

A lakáspénz tekintet nélkül arra, hogy valaki a honvédségnél a rendfokozat nélküli legénység, tisztesek, altisztek, altisztek állományába, vagy a rangosztályba sorolt havidíjasok sorába tartozik, a szolgálat egész tartama alatt változatlan összegben megtartja minden olyan alkalmazott, aki a bevonulásakor a fennálló rendelkezések szerint családi pótlékban részesül.

Továbbá a családi pótlékban nem részesülő olyan alkalmazott is, akinek felesége, vagy gyermeke van és ezekkel közös háztartásban él. A katonai szolgálatot teljesítő alkalmazott ezenfelül változatlan összegben megkapja a rendszeresített családi pótlékot, a rendszeresített hadipótlékot és a rendőrség orszérmélyzetéhez tartozók az átmeneti pótlékot.

Megindul a politikai élet

A miniszterelnök fogadta Lukács Bélát, a MEP elnökét és több megbeszélést folytatott Antal István államtitkárral

Budapest, április 16. Április második felében ismét megelénkül a belpolitikai élet. Kállay Miklós miniszterelnök az utóbbi napokban több tárgyalást folytatott a politikai élet tényezőivel; így fogadta Lukács Bélát, a Magyar Élet Pártja országos elnökét és több megbeszélést folytatott Antal István igazságügyi államtitkárral is. Az április 23-án összeülő képviselőház számára most készílik elő az egyes törvényjavaslatokat.

A jövő hét hétfőjén, április 20-án tartja meg országos tanácsulását a Magyar Élet Pártja. Az ország minden részéből meghívott tanácsagok, mint-

egy nyolcszázan vesznek részt az ülésen, amelyen a párt vezére, Kállay Miklós miniszterelnök és vitéz Lukács Béla országos elnök nagyfontosságú bejelentéseket tesz és ismerteti a bel-és külpolitikai helyzetet.

Szombaton a debreceni szervezet tart ülést, amelyen Antal István igazságügyi államtitkár mond beszédet.

Tűz ütött ki a Zádor uca 21. számú háznál, péntekre virradó éjszaka, éjféltől. A tűzoltók nagy készséggel kivontuk és sikerült a tüzet lokalizálni. Lapzártáig még a kivont őrseg nem tért vissza és így a kárról részletesebb adatok nem állnak rendelkezésre.

DEBRECZEN

3. OLDAL
1942. IV. 17.

Londoni helyzetkép

Stockholm, ápr. 16. A Dagens Nyheter londoni tudósítója azt írja, hogy az angol kormány könyörtelenül alkalmaz egyre újabb közvetett adókat, Szerdán este a színházak és mozik közönségét az a kellemetlen meglepetés érte, hogy a jegyek árát száz százalékkal fel emelték. A cigaretták és szivarok ára is megkétszereződött. Az ökölvívómérkőzéseket rövidesen teljesen beszüntetik. Egyéb sportláványosságok bevételeinek fele az államé. Az egységes ruházatkodás kivételével, más szövetség megfizethetetlen árakat ért el.

Rövidesen sor kerül a szénáraz és villany adagolására, valószínűleg pontrendszer alakjában. (MTI)

Árad a Tisza

Szegednél a Tisza vízállása az elmúlt két nap alatt 28 cm-t emelkedett. Az áradás következtében a vadvízzel borított területek vízteleltetésére szolgáló algyői főcsatorna zsillipjét le kellett zárni, amely pedig naponta több, mint egymillió köbméter vizet vezetett le a Tiszába. A lezárt zsillip mellett most másfél köbméter teljesítő képességű szivattyúk működnek. (MTI)

Olasz hadijelentés

Az olasz főhadiszállás közleménye: A cyrenaicai arevonalon előretolt osztagok tevékenysége folyt. Málta célpontjainak bombázása tovább folyt. A sziget felett lezajlott légi harcok során német vadászgépek hét ellenséges repülőgépet lelőttek. A Földközi tenger központi részén haladó hajók ellen megkísérelt kudarcot vallott támadás során a kísérő német vadászgépek két angol bombavetőt lelőttek.

Halálra kínozza feleségét a féltékeny férj

Jánvári Dezső 40 éves kisvárdai lakos 27 éves feleségét, mert az hozzája jutott hírek szerint mással mulatott, sodrófalával fél éjszaka verte, míg az asszony teste valóságilag véres roncsává változott. Mikor Jánváriné a vérvesztéségtől összeesett, a bestialis ember kezére csavarta az asszony haját, így húzta át a konyhába. A fejbőr a nagy erőfeszítéstől leszakadt a szerencsétlen asszony fejéről, aki a szörnyű kénségtől eszméletét veszítette. Mikor reggel magához tért, a férj megeskellte, az orvosnak azt mondta, hogy leest a padlásról és úgy törte össze magát. Hogy ezt valószínűsítse, az asszony fejbőrét a hajjal együtt a padlásra vezető feljáró előtt a kövekhez rögzítette.

Az orvos nyomában kórházba utalták a haldokló asszonyt, aki a kórház jelentésére megjelent esendőrok előtt is azt vallotta, amit a férje parancsolt rá. Mikor azonban pár óra múlva állapota válságosra fordult, a halál küszöbén álló asszony elmondta szörnyű titkát az ápolónőknek és a jelenlévő betegeknek. A esendőrok őrizetbe vették Jánvárit, de szembesíteni már nem tudták feleségével, mert az asszony közben meghalt. Jánvári bevallotta tettét és elmondta, hogy féltékenységeben verte halálra asszonyát.

Rövid táviratok

Sanfranciscóban a korareggeli órákban légiriadó volt. Kevéssel később a rádióállomások is utasítást kaptak, hogy szüntessék meg adásaikat. A részletek még nem ismeretesek. (MTI)

Döntöz német tengernagy szerdán Rómába érkezett. Először az olasz tengerészeti miniszteriumban tett látogatást, majd felkereste az olasz vezérkari főnököt.

A Tiszántúli Tenisz Kerület közgyűlése

A Magyar Országos Teniszszövetség tiszántúli kerülete szerdán délután tartotta évi rendes tisztújító közgyűlését Debrecenben bíró **Vay Miklós** országgyűlési képviselő, nagybirtokos, elnök vezetésével. Elnöki megnyitóját után **Tamássy László** kerületi előadó részletes jelentésben számolt be a kerület múlt évi működéséről, az elért eredményekről. Dr. **Radvanszky György** szolgabíró (Nyíregyháza) elismeréssel emlékezett meg a kerület munkájáról, amelyet a nehéz, különleges viszonyok ellenére is kifejtett. A tiszántúli kerület volt az országban az egyetlen kerület, amely lejátszotta a csapatbajnoki versenyeket is, megrendezte a Debrecen-Nagyvárad-Nyíregyháza városközi mérkőzéseket. Hálas köszönetét fejezte ki az országos szövetségnek, hogy ez évre igyekszik labdaról gondoskodni. Elismerését és köszönetét fejezte ki báró **Vay elnöknek** és **Tamássy László** kerületi előadónak értékes munkájukért és kéri, hogy tovább is munkálkodjanak az egyetemes magyar sportért.

Ezután a tisztújítást ejtették meg. Egyhangú választás után elnök lett báró **Vay Miklós**, kerületi előadó **Tamássy László** szerkesztő, alelnökök: **Vitéz Tóth Ferenc** főmérnök és dr. **Pintér Mihály** kegyesrendi tanár, dr. **Radvanszky György** szolgabíró (Nyíregyháza), pénztáros: **Arday Aladár**, ellenőr és szövetségi kapitány: dr. **Kardhordó Sándor**. A közgyűlést távirattal üdvözölte dr. **Megay László**, Ungvár polgármestere, aki kiemelte távollmaradását.

A közgyűlés ezután a jövő évi versenyprogramot állította össze.

A Dombos-tanyai halálos bicskázás ügyében ítélt a debreceni törvényszék

Egyévi börtönt kapott **Kerecsi Mihály**

Beszámoltunk annak idején arról, hogy a Dombos-tanya közelében a tanyai úton összeesettek a legények és **Bakai Mihályt** szíven szúrták. A csendőrség letartóztatta **Kerecsi Mihályt**, aki beismerte, hogy ő szúrta le **Bakait**, de azzal védekezett, hogy önvédelemből cselekedett, mert őt **Bakai** a földre teperte, taposta, fojtogatta. A földön fekvő végző szükségében rántotta elő bicskáját és felfelé szúrt, nem akarta agyonszúrni ellenfelét, de szabaddulni akart, nehogy az megfojtás.

A debreceni törvényszéken szándékos emberölés miatt indult meg az eljárás **Kerecsi** ellen, akivel együtt került a vádlottak padjára **F. Szabó Sándor** is, mert egy kövel úgy fejbévágta **Kerecsit**, hogy az húsz napon túl gyógyuló sérülést szenvedett.

A tárgyaláson megállapították a tanúk vallomásából, hogy **Kerecsi** és **Bakai** egy tanyai bálon vészték össze. **Kerecsit** gúnyolták, hogy egy kicsit sánta és a lábára is léptek. Összeesettek és később **Bakai** és **Szabó** az úton megtámadták **Kerecsit** és csakugyan a földre teperték. A halálos szúrás a dulakodás közben történt, de előzőleg, amikor **Kerecsi** a kését akarta elővenni, **Bakai** kérésére **Szabó** egy kövel fejbévágta **Kerecsit**, akinek a homloka bezúródott az ütéstől.

A tárgyaláson egy **Szűcs János** nevű tanu olyan vallomást tett, hogy az eset után a tanyában **Kerecsi** olyan kijelentést tett, hogy nem bánta amit tett, legalább megtudják, hogy legény is van a Dombos-tanyán.

A bíróság erős felindulásban elkövetett emberölésben mondotta ki bűnösnek **Kerecsi Mihályt** és elítélte egyévi börtönre. **F. Szabó Sándort** súlyos testi sértés miatt hathónapi börtönre ítélték. Az ítélet nem jogerős.

11 gyermek és 21 unoka veszi körül a gyémántlakadalmát ülő id. Simon Istvánt és hitvesét

Ma üli meg gyémántlakadalmát id. **Simon István** nyug. igazgató-tanító, ismert író. Hatvan évvel ezelőtt esküdtek egymásnak hűséget **Simon István** és hitvese született **Tóth Mária** Füzesgyarmaton. Példásan szép házasságukat bőségesen megáldotta a sors. Házaságukból tizenhat gyermek született, akik közül tizenegyen élnek, négy fiú és hét leány. Már huszonegy unokájuk van. Bizony a mai egykés és egyszé világnak az igazi házasság példáját nyújtja a jubiláló **Simon** házaspár.

A régebbi generáció nagyon jól ismeri id. **Simon Istvánt**. Inkább az újabb nemzedék kedvéért soroljuk fel élettrajzi adatait. Id. **Simon István** Gáborjában született 1860 május 12-én, tehát most 82 éves. Negyvennégy éven át volt tanító, illetve igazgató-tanító, jó részt Debrecenben. Az 1924. évben ment nyugdíjra. Kiváló pedagógus volt, ki irodalmi téren is szép sikereket ért el, aminek elismerésül a Gárdonyi Géza Irodalmi Társaság levelező tagjává választotta. A napisajtóban is eredményesen működött, a régi Debrecen-nek egyidőben felelős szerkesztője volt. A közéletben és a ref. egyházi életben is szerepet vitt,

mint hosszú időn át törvényhatósági bizottsági tag és presbiter. Humoros írással országgraszoló sikert aratott. Ő teremtette meg **Bugyi Sándor** debreceni talyigás alakját, ízes írásain egész generációk derültek. Munkatársa volt az egykor nagyon népszerű debreceni élelapoknak, sőt az amerikai magyar élelapnak is.

A gyémántlakadalmra **Simon István** Kossuth kert Láhner u. 21. szám alatti házában ma összegyűlt az egész család, tizenegy gyermek és huszonegy unoka, valamint a közeli rokonság. A boldog anya is szép kort ért el, most 80 éves. Viszsaemlékeznek a hatvan évvel ezelőtt történt lakadalmra, melyet az akkori szokás szerint úgy a menyasszony, mint a vőlegény tartózkodási helyén tartottak meg. Füzesgyarmaton, hol a menyasszony atyja tanító volt, kezdődött a lakadalom, folytatódott Szerep községben, hol a vőlegény, éppen úgy, mint atyja, rektor volt abban az időben. Szerep község határában cigánybanda várta az új párt és úgy kísérte be a faluba.

A mai gyémántlakadalom alkalmából sokan keresik fel jókívánásaikkal **Simon Istvánt** és hitvesét.

250 csomag vetőmag a zöldkeresztes kiskertek létesítésére

Száz csomag magot az Egészségvédelmi Fiókszövetség küldött

Vitéz dr. **Keresztes-Fischer Ferenc** belügyminiszter leirathatja felhívta dr. **Gärtner István** m. kir. tiszti főorvos figyelmét a zöldkeresztes kiskertek létesítésére főzöld- és zöldszéfték természetű céljából. Dr. **Gärtner István** tiszti főorvos azonnal nagyvonalú és széleskörű szervezést indított meg, hogy minél több szegény családot vonjanak be a zöldkeresztes védőnkébe a mozgáskorba.

A közegészségügyi igazgatás hivatalos közlönyében, a Népegészségügyben dr. **Havas Imre** közegészségügyi főfelügyelő igen értékes cikket írt a kiskertmozgalommal kapcsolatban.

Előrebocsátja, hogy Csongrád megyében már 1939 óta folynak kísérletek, amelyek azt bizonyítják, hogy a néptáplálkozást javító munkában értékes eszköz az egészségvédelmi szolgálatok útján könnyen lebonyolítható kiskertalkoi.

A Magyar Nemzeti Népelemezési Bizottság javaslatára vitéz dr. **Keresztes-Fischer Ferenc** belügyminiszter felhívta az alispánokat, hogy minél több kiskertet létesítsenek. A háborús élelmiszeri nehézségek ennek az akciónak a jelentőségét csak fokozták. Ma még jobban kell ügyelni minden hivatalos tényezőnek arra, hogy a fejlődő magyar generáció a nélkülözhetetlen tápanyagokhoz hozzájuthasson és a háború okozta élelmiszerellátási nehézségeket minél kevesebb károsodással vészelje át.

A kiskertalkoi az orvosok és a védőnők gondos és odaadó munkáján nyugszik. A tiszti főorvos gondoskodik az akció anyagi fedezetéről, a vetőmagvak megrendeléséről és az egész mozgalom lefolyását ellenőrzi. A védőnők feladataikra részletes utasításokat kaptak nyomtatásban.

A kiskertalkoi párhuzamosan olajosmagtermelési mozgalommal is indították. Az egészségházak kerítésűveit, sövényeit, hevetik napraforgómaggal és a gondozás alatt álló családokat hasonló eljárásra serkentik. Az egységes magcsomagok 100 gramm babot, 150 gramm zöldborsót, 5 gramm sárgarépát, 5 gramm petrezselymet, 20 gramm parajt és 3 gramm sósamagot tartalmaznak.

Rásó István alispán Hajdú megye területén szintén megindította a zöldkeresztes kiskertalkoi és az eladók alap terhére összesen 1000 magcsomagot rendelt a hajdúmegyei községek

egészségvédelmi szervei számára kiosztás végett.

A városi és megyei zöldkeresztes kiskertalkoiak egészen bizonyosan meglesz a sikerre, amint is inkább, mert hiszen csak Debrecenben **Szilassy László** főispán támogatásával 250 csomag, az Egészségvédelmi Fiókszövetség útján 100 zöldkeresztes egységes vetőmagcsomagot sikerült beszerezni. Vetőmagcsomagokban azok a rászorult anyák részesülnek, akik egyébként a vetőmagot nem tudják beszerezni, a kapott vetőmagvakat kétségtelenül elvetik és a veteményt a terméshozam érdekében gondozni is fogják. A termés természetesen azoké lesz, akik a magokat elvetik és gondozzák.

Megbüntették, mert hajlandó volt drágább áron is vásárolni mint a hivatalos ár

Érdekes ügy került dr. **Pogány Béla** törvényszéki bíró elé. A vádlott **Sós Gábor** nánási lakos volt, aki ellen azért indult meg az eljárás, mert kijelentette, hogy ő hajlandó nagyobb áron is vásárolni, mint a hivatalos ár. **Vágó Antal** hentesmester nem tudott elég sertést beszerezni és amikor erről panaszkodott **Sós Gábornak**, az kijelentette többek előtt, hogy hajlandó sertéseket venni a hentes részére, nagyobb árat is fizet majd, de megmutatja, hogy lesz sertés.

Tekintettel arra, hogy az árdrafitokra vonatkozó törvény nemcsak az elkövetést, hanem a szándékot, a készülődést is bünteti, megállapították **Sós Gábor** bűnöségét és 200 pengőre ítélték, amiért hajlandó volt arra, hogy nagyobb árat is megadjon a sertésekért, mint a hivatalos ár. Az ítélet jogerős.

Nánáson 17.400 doboz gyufát rejtett el egy nagykereskedő

A bíróság ezer pengő pénzbüntetésre ítélte

Dr. **Pogány Béla** debreceni törvényszéki bíró árulajás miatt vonta kérdőre **Glücklich Dávid** nagykereskedőt, akinek tavaly abban az időben, amikor nem lehetett Nánáson gyufát kapni, az ararazzia során 17.400 doboz gyufát találtak elrejtve. Az ügyesség

DEBRECZEN

4. OLDAL.
1942. IV. 17.

vádja szerint a kereskedő csak azért rejtette el a sok gyufát, mert arra számított, hogy az ára emelkedni fog és csak akkor hozza forgalomba.

Glücklichet, aki nem régen került haza az internálásból, a bíróság ezer pengő pénzbüntetésre ítélte.

Ugyancsak árulajás és drágítás miatt került a bíróság elé **Glücklich Aladár** is, akinek Nánáson 22 kiló szemes borsot találtak és vádolták azzal is, hogy a cértát drágábban adta. A bíróság elítélte 500 pengő pénzbüntetésre.

Magyarország napja a milánói nemzetközi vásáron

Milánó, apr. 16. Szerdán délután volt a Milánói Nemzetközi Vásáron ünnepélyes keretek között Magyarország napja. A magyar pavillon, amely Erdély jegyében készült el s az egész kiállítás legművészebb és legszebb pavillonja volt, erre az alkalomra különösen ünnepi színt öltött.

Az üdvözlő beszédet vitéz **Kolosváry-Borcsa Mihály**, a Sajtókamara elnöke mondotta a magyar kormány és a miniszterelnök nevében. Hangzottatta, hogy a magyarok mennyire otthon érzik magukat Olaszországban és hogy ez a magyar pavillon is bizonyítja, mennyire megtesz Magyarország mindent, hogy termelését is a közös nagy céljára állítsa be.

Utána báró **Abele Egon** milánói m. kir. főkonzul tolmácsolta a távollévő **Máriássy Zoltán** nagy üdvözlőt, majd **Kovács Gyula**, a m. kir. Külkereskedelmi Hivatal római kirendeltségének főtájkára mondott beszédet. Végül vitéz **Técsőy Mór**ics Kálmán tolmácsolta a Budapesti Nemzetközi Vásár üdvözlőt a milánóiaknak és a milánói vásárnak.

A vendégek a legnagyobb megelégedésükkel és tetszésükkel adtak kifejezést a látottak felett. Az olasz hatóságok vezetői és a megjelent előkelőségek még sokáig ott maradtak a magyar pavillonban.

A Polgári Lövész Egylet közgyűlése

Dr. **Oláh Lajos** királyi ítélőtáblai elnök elnöklésével évi közgyűlést tartott a Polgári Lövész Egylet. Dr. **Oláh Lajos** elnök magas színvonalú elnöki megnyitót mondott, melyben **Isten** áldását kérte a keleti fronton hőiesen küzdő vitéz honvédeinkre. Üdvözölte a közgyűlésen megjelenteket. **Poroslay László** dr. városi tanácsnok terjesztette elő az 1940. és 1941. évről szóló titkári jelentést, mely az egyesület szép fejlődéséről számolt be. Tizenhét új tagot vettek fel és most már közel 150 tagja van ennek a patinás egyesületnek. A céllövő teret igen gyakran vették igénybe. A titkári jelentést egyhangúlag tudomásul vették.

Király István kereskedő, egyesületi pénztáros a zárszámadásokat, **Vargha László** bankigazgató pedig a költségvetést terjesztette be. Mindkettőt egyhangúlag elfogadták.

Részleges tisztújítást tartottak, amennyiben a számvizsgáló bizottságba **Schlachta Sándort**, a választmányba **Des Combes Lászlót**, **Nagy Bélát** és dr. **Rác Sándort**, a lövész bizottságba dr. **Bathory Bélát** választották meg a megüresedett helyekre.

A közgyűlés **Oláh Lajos** dr. elnöki zárószavával ért véget.

— A zsidók és cigányok minden vagyonát be kell jelenteni Szerbiában. A rendelkezést kiterjed úgy az ingó, mint az ingatlan vagyon bejelentésére.

H I R E K

„DEBRECZEN“

szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József királyi herceg u. 1. (Pikabérház.) Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás.) Előfizetési árak: havonta 3.— P, negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fillér., vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata április 11-én reggel 8-tól, április 18-án reggel 8 óráig: „Kigyó“ Plac uca 31., telefon: 30-95. — „Tisza“ Péterfia u. 61. sz., telefon: 24-52. — „Csillag“ Arpad-tér 1., telefon: 29-32. — „Szent Háromság“ Homokkert, Szabó Kálmán uca 14., telefon: 17-09. „Mátyáskirály“ Nyilastelep, telefon: 32-01, szám.

Láz

Vashilincselvel a láz, már szívemet szorítja át...
Agyam lebeg, mint a hinta,
ha gyerekké megasztítja,
s kapaszkodok, jaj, mert félek,
bukfencnek ni a képek...
Es milyen boldons csoda;
Két tányér táncol amoda!
Nevetnem kell, ez érdekes:
a tanár arca püderes,
pukkedt vég és énekel,
oh ez, sohasem felejttem el.

„Negyven fok“ — hallom most sután,
s nyulok az értelmük után:
Negyven, meg negyven az anyai...
Hopp, meg van! Hiszen ez Ady
„Északfok, titek, idegesség“
Mily csekélység, — vagy betegség?
Nem tudom. Mi ez — nem tudom,
s a „Márkámát“ dádolom...
Agyam mellett a Lászkirály
most felugrik és szalutál,
lekapja fejéről koronáját
— és ellovagol az ablakon át.

Rádai Hona.

Rásó István alispán Hajdúszoboszlóra utazott, ahol közéleti és városi ügyekben folytat megbeszéléseket.

Presbiteri konferencia Derecskén. A debreceni református egyházmegye vasárnap konferenciát rendez Derecskén, melyre számos egyházközség presbiteri hivatalosak. A debreceni presbiterium tagjai közül a konferencián való részvételre a következők jelentkeztek: dr. Szeremley Béla, Mogyoróssy Győző, Kakucs László, Király András, Konecz Dániel, Filep Endre, Hámosi Károly, Kiss-Kéry Zoltán, Pusztay József.

Dörner báró átnyújtotta Boris cárnak a német Sas-rend nagykeresztjét szerdán délelőtt Szófiában.

Eltemették Szécsi Kálmánt, a csapókereti véres családi dráma tettesét. Százakra menő gyászközönség jelenlétében temették el esütőtörökön délután a Köztemető III. osztályú ravatalozójából Szécsi Kálmánt, a csapókereti véres családi dráma tettesét és egyben áldozatát Temetésén, melyen megjelentek nemcsak saját hozzátartozói, hanem felesége családtagjai közül is többen, nem ismétlődtek meg az előző napon. Szécsi Kálmán temetésén a rendőrség kivonulását szükségessé tevő tumultuozus jelenetek. A gyászközönség fegyverzetten viselkedett és meghatottan hallgatta a lekipásztör megindító szavait az emberről, akinek életét elsodorta a szenvedélyek vihára.

A finn államfő Göringnek és Raedernek megküldötte a finn Szabadságkereszt nagykeresztjét és kifejezésre juttatta megrendíthetetlen fegyverbarátságát.

Zsebkéssel átmetasztette gyermeke nyakát Gálovics Imréné 34 éves zalai lakos, mert a csecsemő sírt. A csendőrség őrizetbe vette a gyilkos anyát.

Valódi orosz teaként hamisítványt árult Debreczenben egy máramarosszigeti leány

Helyszíni szemle közben megsejtették, de igazolmas utcai hajza után elfogták

A debreceni rendőrség sikerült fogást csinált tegnap. Pataki Gyula detektív őrizetbe vette Lax Róza 28 éves leányt, máramarosszigeti lakost, aki Debreczenben valódi orosz teaként hamisított teát kínált eladásra különként 125 pengőért a kereskedőknek, azonban kijelentette, hogyha nem kérnek számlát tőle, akkor már 75 pengőért odaadja kőbűt a teának, Teán kívül borsot, szegfűszeg és habot ajánlott még a debreceni kereskedőknek. A bemutatott minta valódi árut tartalmazott, mikor azonban megjelent a kereskedőknek elegáns bőrdobozba csomagolt áruval, az áru átvételekor köde-

rült, hogy a „valódi orosz tea“ főlevelekből készült hamisítvány.

A rendőrség fülébe jutott Lax Róza debreceni működése és Pataki detektív Tóth Árpád-utcai lakásán őrizetbe vette a leányt. Ezután helyszíni szemlére indult vele és mikor a Szalkay-utcara értek, Lax Róza hirtelen futni kezdett. Pataki detektív is a szökővénny után eredt és igazolmas utcai hajza után ismét elfogta és előállította a rendőrségre, ahol megkezdtek kihallgatását, melynek befejeztével átadják az ügyészségnek a szállámas leányt. A Tóth Árpád-utcai lakásán találtak 11 különféle hamis teát lefoglalták.

Bangha emlékünnepe Debreczenben. A Katolikus Figyelő szerkesztősége a magyar katolikus sajtó apostola, P. Bangha Béla S. J. emlékére vasárnap délután 6 órakor a piarista gimnázium dísztermében ünnepélyt rendez. Az ünnepélyre belépődíj nincs. Ütőhely biztosítása céljából jegyek a Katolikus Figyelő szerkesztőségében, Szent Anna-utca 21. szám igényelhetők.

Leleplezték esütőtörökön délelőtt Budapest első polgármesterének, Kamermayer Károlynak szobrát a Gerleózy uca sarkán.

Internálták Kairóban Ali Maher pasát. A volt miniszterelnök internálásának helye az egyiptomi nyugati partvidék egy városa.

Négy cseh kémét fogtak Svédországban. A négy letartóztatott cseh emigráns, akik egy külföldi állam javára kémkedtek.

Rendelettel vetették véget a görög postásztrájkoknak, mely szolgálataira kötelezte a postai alkalmazottakat. A rendelet megszegőit súlyosan büntetik.

Összegyűjtik és iparilag feldolgozzák a levágott haját. Egy budapesti textilgyár körlevélben hívta fel a fodrászokat a haj összegyűjtésére a gyermekhajért 3, egyéb hajért 2 pengőt fizet különként. A hajhulladékokat textilipari célra dolgozzák fel.

Erős havazás és fagy van Spanyolországban. A viharok megakadályozták a forgalmat a cantabriai tengeren.

Újabb 8000 olasz munkás utazott Németországba, akik negyven német vállalnál vállaltak munkát.

Londonban 21 áldozata volt a légitámadásoknak március hónapban, a belbiztonsági minisztérium közlése szerint. A kórházba szállított sebesültek száma 13.

Nemesszivi emberbarát, aki nem kívánja magát megnevezni, 10 pengő adományt küldött be kiadóhivatalunkhoz a három szegény család részére, akikről hűsvét előtt megemlékeztünk. Az adományokat a szobamforgó családok átvehetik kiadóhivatalunkban.

Titus Livius ünnepély az Olasz Kultúrintézetben. Róma alapításának évfordulója alkalmával, az Olasz Kultúr intézet Titus Livius ünnepélyt rendez. Ünnepi beszédet mond vitéz dr. Mészáros Ede egyetemi ny. r. tanár. Utána olasz hangverseny következik. G. Hoór Tempis Erzsébet, Turjan Vilma; G. Gencsi Sara, Káosz Anna, Hajdú Péter és a városi zenekola kamarakórusának résztvevőivel. Mindenkit szeretettel meghív az igazgatóság.

Repülőszerelesség Carmona elnök esküdtételénél. Lisszabonban Carmona elnök beiktatása és esküdtétele alkalmából nagy ünnepséget rendeztek. Az ünnepség során repülőszerelesség történt. A portugál légi erő bemutató repülőket vezetett. Közben az egyik gépen motorhiba támadt s a pilóta kénytelen volt kényszerleszállást végezni. A siklórepülőben leszálló gép azonban surolta egy malom épületét, lezuhant és porzójává tört. A pilóta szörnyen halt.

Jótekönyvelő kávédelutánt rendezett e héten is Gunda Gyuláné, csendőralezredes neje. Ezúttal is előkeftő társaság gyűlt egybe és a délután tiszta jóvedelme jelentékenyen szorgosította a jótekönyv csejt.

A csodaszép cigányleány ezresek loptott udvarlójától Budapest és a zsákmányt hazavitt a vécsei cigányfaluba és elásta a völgyégye putriájában. A nyugati pályaudvar környékén ismerkedett meg egy vidéki börtörcsekedővel, akiktől mulatás során elloptott 8700 pengőt, egy másik kereskedőtől is ezresek loptott el. A két károsult a rendőrségen csak annyit tudott mondani, hogy feltűnő szépségű, fiatal, tüszeszemű cigányleány a tolvaj. A detektívek a szeméyleírás alapján fogták el Fikó Hona 19 éves cigányleányt, aki megmutatta, hova rejtette el az udvarlók pénzét.

A 60 éves magyar rendőrség működését egy napra sűrítve filmre vették és bemutatták a mozikházban rövidesen. A forgatókönyvet Borbély Zoltán írták le.

Tanulmányi séta. Az Iskolánkvüli Népművelési Bizottság közli, hogy a mai napra tervbe vett történelmi sétát — a kedvezőtlen időjárásra tekintettel, — későbbi időre halasztotta.

Felakasztotta magát 60 éves korában Vámospercsen Tóth Sándor földműves és meghalt mire tettét észrevették. Temetésére megadták az engedélyt. Öngyilkosságának oka életlenség.

Elmarad a Galilei ünnepély. Az Olasz Kultúrintézet közli, hogy elháríthatatlan akadályok miatt a mára hirdett Galilei ünnepély elmarad és a jövő héten pénteken lesz megartva.

Zsidó istentiszteletek. A debreceni statusquo-ante izraelita anyahéközség templomaiban az istentiszteletek rendje, április 17—22-ig: Pénteken este a Deák Ferenc uccában fél 8, a Kápolnási uccában 7.40, szombaton reggel mindkét templomban 7, délelőtt a Kápolnási uccában (Ifjúsági) 10, a Deák Ferenc uccában 11, délután a Kápolnási uccában (Ifjúsági) félnyég, a felnőtteknek a Kápolnási uccában félhat, a Deák Ferenc uccában félhat, este 8.20, köznap reggel mindkét templomban félhat, este 8 órakor. Hítségönklat szombaton délelőtt a Deák Ferenc uccában. Rabláság.

DEBRECZEN

5. OLDAL.
1942. IV. 17.

A közönség szava

Többször olvastunk már arról, hogy minden talpallatnyi helyet be kell tölteni olajosmagvakkal, vagy konyhakerti növényekkel. Tanácsot is hallottunk, hogy a kis udvarokat miként lehet és kell értékesíteni a háború tartama alatt. Csak egyet nem értünk. Miért nem veszik mennél előbb művelés alá a város tulajdonában levő földterületeket, melyek bent Debreczen területén találhatók. Csak párat hadd soroljak itt fel: A Félégyházy Tamás-utcanál, a kincseshegy tónál, a Baranyai-utcanál, a régi zsihogónál, a régi Dobózi temetőnél a környéken, a Kassa-úton a katolikus templom előtti tér nagyobbik felén, a Cegléd-utcaútól a vasúti sorompóig az a terület, mely régen a közhasznú munkáskertek használatában és művelése alatt volt s most senki sem munkálja, mind hasznosítható lenne olajosmagvak, vagy konyhakerti termények termesztésére, vajjon miért nem szánják fel már ezeket a helyeket?

Biztosra vesszük, hogyha a város jó példával jár elő, követni fogják a magánudvarok tulajdonosai is. Persze az is szükséges, hogy a sokat ajánlott veteményezéshez vagy olajosmagültetéshez magot is adjanak azoknak, akik kérnek.

Külszörszi lakos.

Hogyan teheti könnyebbé az életét

Olyan családok, melyek külső részeken laknak, ahol házuktól nem messzire szabadtér, legelő van, igen jó keresethez juthatnak kis libák nevelésével. Különösen előnyes ez, ha kisgyermekesek vannak a családban, akik merő játékból is vigyázhatnak a libákra. Sok helyen azt is látjuk, hogy két-három család libáit egy-egy gyerekek őrizte és legeltette. A liba elég igénytelen jószág, mégha nem kap is szemes táplálékot, akkor is felnő a fűben. Ügyszólván ingyen lehet felnevelni. Viszont, míg kifejlődik, már hasznos is hajt, mert a tollát rendszerint „megtépi“, sőt sokhelyen kétszer is tépi a libákat.

A libaneveléshez nem kell víz. Viszont, ahol a lakás közelében víz van, mint a kincseshegy tó, vagy kifejtőbb az árkokban, ott érdemes kaesál nevelni. A kacsá párhatos kora után egész nap kint tartható, megszerzi a maga táplálékát, este aztán lehet neki akár napraforgólevelet adni összeaprítva, ezt is nagyon szereti. Ha van egy kis korpa, vagy kenyérféjlara, megszerzi vele a felaprított levelet, örömmel eszi és szépen fejlődik.

Kőrösi Csoma Sándor sírját magyar asszony gondozza

Kőrösi Csoma Sándor emlékének áldoz az egész ország, kegyelettel gondolunk a nagy tudósra, kutatóra, aki a Himalája hóföföde esücsainak tövében Darzsilingben hunyta le örök álomra szemét. A nagy magyar kutató sírját — mint értesülünk állandóan gondozzák és virágok veszik körül síremlékét, mert egy magyar asszony, aki angol férjével azon a vidéken él, vállalta a sír gondozását. Dr. Flaehner Margit egy Sanders nevű angolhoz ment feleségül, aki az angol államvasutak aligazgatója. Az angol úr magyar felesége évek óta állandóan gondoztatja a sírt és az emlékoszlop négy oldalán levő felirásokat is lefényképezte és nagyított képeit elküldötte a kolozsvári egyetemnek ajándékba.

Kerti szerszámok Méhészeti cikkek

k a p h a t ó k

Sesztina Lajos

vasnagykereskedésében
Debrecen Ferenc József u. 23

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Színház, film, szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Pénteken este: **Valahol Lengyelországban**. Neményi Lili vendégszereplés. Szombaton délután: **Boronkay-lányok**. Fülleszt helyárok.

Szombaton este: **Valahol Lengyelországban**. Neményi Lilivel. Vasárnap délután és este: **Valahol Lengyelországban**. Neményi Lilivel.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTI:

Pénteken este Neményi Lili vendégszereplésével a **Valahol Lengyelországban** operett bemutatója. Szombaton délután Fülleszt helyárokkal **Boronkay-lányok**. Szombaton este, vasárnap délután és este rendez helyárok, Neményi Lili fellépésével **Valahol Lengyelországban**.

VIGSZÍNHÁZ. „Életem Japáné” olyan mesterien készített film, mely teljes egészében visszaadja a Távol-Kelet életét. A film felújítva is érdekes, különösen ma, amikor Japán a világ érdeklődésének méltán került a központjába. Japán élet, japán lélek, japán szereplők. Erdemes megnézni. A kisrészlet film jó.

Kik pályáznak a Csokonai színházra

Unger István nem a pécsi, hanem a debreceni színházra pályázik

A Csokonai-színház bérbeadására meghirdetett pályázat csak május 4-én jár le, de máris egész sereg név kombinációba került a pályázatokkal kapcsolatban.

Belenzi Unger István személyesen erősítette meg, hogy beadja pályázatát a Csokonai-színházra. Nyilatkozott a pécsi sajtónak, hogy nem pályázik a pécsi színházra, hanem a pesti főreltérre csupán a Csokonai-színházra adja be a pályázatot, mellyel személyesen utazik le Debrecenbe.

Hirtedtünk arról, hogy **Thuróczy Gyula**, a volt debreceni művész, aki most egyik esztétikus igazgatója, szintén érdeklődött a bérlet iránt. Emellett **Kardoss Géza** nevet is a pályázók között, bár más oldalról úgy értesültünk, hogy Kardoss Géza személyéhez ragaszkodnak Szegeden, ahova még hároméves szerződés köti. Ertesültünk szerint benyújtja pályázatát a debreceni színházra **Vitéz Jakabffy Dező** direktor is, aki jelenleg játszik a Csokonai-színházban. Ezenkívül szóba került **Dolly Ferenc** neve is, aki jelenleg Nagyváradon Putnik Bálint direktor tisztségében tagja és a napokban Debrecenben járt. Debreceni útja kapcsán vették kombinációba, mint pályázót.

— A m. kir. bíróságoknál és ügyészségeknél díjnoki és kisegítő szolgáló állások kerülnek kerülnek betöltésre. Az igazgatóknak, valamint a hadirokkantoknak, veteránoknak és tűzharcosoknak elsőbbségi igényük van. A pályázati határidő április 30. A részletes feltételek a Budapesti Közlöny április havi 82. számában jelentek meg.

— **Tűz a Hunyadi utcán.** Kisebbitűz ütött ki esőnaponként délután a Hungaria Üzemfelszerelési és Áruforgalmi Rt. Hunyadi u. 11. szám alatt levő helyiségében. Egy láda, melyben tüzes hamu volt, kigyulladt és a közelben levő tárgyak pillanat alatt lángba borultak. Telefonon értesítették a tűzoltókat, akik Török István főfelügyelő vezetésével kivonultak és rövid idő alatt eloltották a tüzet. A kár jelentéktelen.

Autószerencsétlenség a nagyhídon

Felfutott a gyalogjáróra és áttörve a híd vasbeton korlátját, csaknem lezuhant egy autó. — Hárman sebesülés történt

Könnyen végzetessé válható autószerencsétlenség történt csütörtökön délután 6 óra előtt a vasúti nagyhídnak a villanygyár felőli szakaszán.

A **Laczi István** pincemester tulajdonát képező autó, melyet **Dobos Ferenc** sofőr Vendég uca 51 szám alatti lakos vezett, négy utassal Míképérről jött és a villanygyár előtt elhaladva, a nagyhídon felé tartott. Eddig ki nem derített körülmények folytán, valószínűleg egy előzés következtében az autó hirtelen felfutott a **gyalogjáróra és ártározott erővel belefutva a híd föltése felett levő beton és vasanyagból készült korlátba, az áttörte. Mintegy hat méternyi területen szakadt át a korlát, az autónak pedig a hűtője és előrésze zúzódtott össze. Szerencsére részben a korlát acélhúzálat tartotta vissza az autót, másrészt a motor kihagyása következtében nem zuhant le a töltésről, pedig első percben ügylátszott, hogy a gépkocsis utasaival együtt menthetetlenül lecsúsz a több méter magasból, ami föltétlen robbanást és az utasok elpusztulását vonta volna maga után. A népes hídon járókelők rémülten látták a szerencsétlenséget és csak akkor nyugodtak meg mikor kétségtelenül vált, hogy a korlát darabjai áttörve is visszatartották az autót a mélység föltől.**

Közben azonban a gyalogjáróra felszaladt gépkocsis elgázolt egy járókelőt,

akinek már nem volt ideje elugrani, **Terdik Mária** 19 éves leány, **Kerekes Géza** uccai lakost az autó hatalmas ütése valósággal ledobta a töltésről és lezuhant. Súlyos zúzott sebeket szenvedett, ezenkívül vizsgálat alá vették, hogy nincsen-e belső sérülése.

A gépkocsit vezető **Dobos Ferenc** sofőrnek nem történt semmi baja kisebb horzsolásokon kívül. A többi utas sem zuhant ki, azonban a korlátba ütközés pillanatában mind a hárman súlyos sérülést szenvedtek. **Gally József** gazdálkodó, **Bellegelő** 286 szám alatti lakos, homlokán csontig hatoló sérülést szenvedett. **Nagy Imréné**, **Apaffi u. 69** szám alatti lakos jobb keulesonttörést, míg férje **Nagy Imre** hátán zúzott sebeket szenvedett. Mindhármukat és a szintén súlyosan megsérült **Terdik Mariát** is kivitték a mentők **Győrffy** és **Tóth** mentőorvosok első segélynyújtása után a sebészeti klinikára.

A szerencsétlenség színhelyén hatalmas tömeg gyűlt össze, néhány perc alatt értesítették a rendőrséget, ahonnan **dr. Selényi József** rendőranácsos szállt ki **Des Combes Henrik** műszaki tanácsossal és megkezdtek a helyszíni vizsgálatot, majd megkezdtek a kihallgatásokat a szerencsétlenség körülményeinek megállapítására. Az erősen megrongálódott autót bevontatták a Pannónia garázsba.

Átalakulnak a debreceni villamosok

„Kérem az üléshelyeket elfoglalni”.

A debreceni villamosok általában zsúfoltak. A zsúfoltság okát a két szembenálló fél, személyzet és utazóközönség más-másban keresi.

A személyzet panasza: nem ülnek le Debrecenben. Kétségbeesett rimázkodás mélyből előtörő jászó a kalauz ajkáról: „Kérem az üléshelyeket elfoglalni”.

Az utas így vélekedik: „Nem állít be elég kocsit a HÉV”. Különösen a hatvanéves villamos közönségét kell meghallgatni, úgy déli két óra tájban, tele vannak panasszal.

A HÉV vezetősége a személyzet álláspontjára helyezkedett és radikális eszközökkel igyekezett leülésre bírni az utazóközönséget. Kezdetben vala a rendőrhatalmi intézkedésekre való hivatkozás és a kifüggesztett hirdetmény. Mint minden hirdetés, ez sem használt.

A HÉV azonban — ügylátszik — teljes lévvel folytatja a rakoncátlanok debreceniek kordába szedésére irányuló küzdelmét. Nem állt meg a megkezdett úton s az első kudarc nem esüggesztette el.

Tegnap új meglepetés várta a villamoson utazókat. **Valami hiányzik** — ezt állapította meg mindenki. S csakugyan. Egy éjszaka a HÉV vezetősége, mintegy varázsvesszővel, eltüntette a kocsik ablakai előtt levő rudakat, amelyekbe pedig olyan jól esett belekapaszkodni. Sokan érthetetlenül álltak a csoda előtt, míg nem a kalauz el nem magyarázta az intézkedés rációját: a rúdra támaszkodva szerettek állni sokan. Most ezek, tekintve, hogy kedvelt rudjukat kibrúdták, kénytelenek lesznek leülni.

Sőt! A kalauz újabb műhelytitkot árult el. A HÉV műhelyben már folynak a készülődések és munkálatok, amelyek révén az összes kocsikat átalakítják. A padok elkerülnek helyükről és ugyanolyan páholyrendszert léptetnek életbe, mint a pótkocsikon.

Ez már tényleg döntő csapás lesz a villamoson állni szeretőkre s ez új, az utazóközönségre mért csapás nyomán a HÉV urai — páholyban érezhetik magukat.

— Az országos egyéni ökölvívóversenysorozat döntőjében a debreceni **Darai** csak pontozással szenvedett vereséget a MAVAG Svarkójától. Eredetileg Csapogóval mérkőzött volna **Darai**, de Csapogya átesett a súlyhatáron.

— **Kiesett a rohogó vonatból és meghalt Farkas István fűtő.** A térvonal Szeged felől Hódmezővásárhelyre haladt és a vásárhelyi megálló közelében szélviharok között esészt meg és olyan szerencsétlenül zuhant ki **Farkas**, hogy fejét a mozdony után esztolt kocsit tetejére ütötte és összevázta. Nyomban meghalt. A vizsgálatot megindították.

GYÁSZROVAT

Ambrus Venczel nyug. pénzügyőri biztos halála. Mély fájdalommal jelentjük, hogy **Ambrus Venczel** ny. m. kir. pénzügyőri biztos életének 69-ik évében folyó hó 15-én elhunyt Szeretett halottunkat folyó hó 18-án, szombaton délután félnyolc órakor fogjuk a köztemető II. b. ravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint nyugalomra helyezni. A gyászoló család.

Özv. Imre Józsefné Sány Eszter temetése pénteken délután félnyolc órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Dankó temetkezés.

Özv. Ráduly Andrásné temetése pénteken délután 2 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Dankó temetkezés.

Csupák Gyula ny. MÁV főmozdonyvezető, 63 éves korában meghalt. Temetése pénteken délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából, római katolikus szertartással. Regnum: 18-án reggel 8 órakor. Lakása: Bártfa uca 3. szám. **Pusztai** temetkezési intézet.

Nagy Lajos ny. MÁV üz. aliszt, 70 éves korában meghalt. Temetése szombaton délután félöt órakor lesz a köztemető II. B) terméből ref. szertartással Lakása Csillag uca 89. **Pusztai** temetkezési intézet.

Szivarka gyűjtés a hadbavonult honvédek részére

A Hajdú vármegye Vitézi Székénél működő »Nemzetes Asszonyok Társasága« elhatározta, hogy a hadművelési területen működő hadbavonult honvédek részére adományozandó cigaretták összegyűjtésénél az alábbi módon közre fog működni. Éspedig:

1. Minden hónap első három napján a Vitézi Székházban délután 4 órától 7 óráig ügyeleti szolgálattal tart, amely alkalommal a hadbavonult honvédek részére szánt cigaretták adományokat nyújtja ellenében átveszi.

2. Az átvett cigaretták adományokat a Vöröskereszt debreceni választmányára útján a debreceni G. cím. raktárhoz fogja továbbítani annak megjelölésével, hogy ezeket az adományokat azokhoz az alakulatokhoz kéri eljuttatni, amelyekben egézszen vagy túlnyomó nagyrészt debreceni és hajdúvármegyei hadbavonultak szolgálnak.

3. Az összegyűjtött adományokat a debreceni VI. honvéd hadtestparancsnokság rendelkezése értelmében a debreceni G. cím. raktár csomagolja ládába és továbbítja a megfelelő alakulatokhoz.

A fentieket az a kérésrel hozom Debrecen sz. kir. város közönségének tudomására, hogy amennyiben cigaretták adományait a fentiek szerint öhajjták a hadbavonult honvédek részére eljuttatni — adományait az 1. pontban megjelölt helyen és időben nyújtja ellenében átadni szíveskedjenek. (Székkapitány.)

Szerkesztői üzenetek

Tenyésztojás. Illetékes helyen felvilágosítást kértünk arra a kérdésre, hogy a fajaromfiak tenyésztojásainak az ára maximálva van-e. Azt a választ közölhetjük, hogy csak a fogyasztási és a teatojás árát állapították meg hatóságilag. A tenyésztojás árát éppen úgy nem szabták meg, mint ahogy a tenyészállatok árát sem. Arra nem lehet határozott választ adni, hogy mennyi hat a tenyésztojás ára. Ez igen változó. Régebben a keltető központokban az állam körülbelül kétszer annyit fizetett a tenyésztojásért, mint a rendszer, de persze ezt nem lehet szokásnak venni. Sok függ attól is az árát illetőleg, hogy a tojást földényben adják-e el vagy sem. Csak egy fontos és erre kell nagyon vigyázni, hogy hitelesen igazolni tudja, állatai valóban tenyészállatok, gyűrűzöttek legyenek. Ilyen állatok tojásáért annyit kérhet, amennyit akar, ugyanis a kereslet és kínálat viszonya alakítja ki a szabványos árát.

— A közellátási miniszter rendeletet adott ki az üvegezési új és javítási munkák, valamint az üvegezési iparhoz szükséges cikkek legmagasabb árának megállapításáról.

— A bélműködés szabályozása és a gyomormozgás előmozdítása céljából ajánlatos időközönként néhány napon át reggel felkeléskor egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet inni. Kérdezze meg orvosát!

— **Pályázatok a hivatalos lapban.** Szabolcs vármegye törvényhatóságánál egy árvaszekei ülnöki és négy szolgabírói állásra, — Szentes városnál egy levéltárosi állásra, — a soproni Erzsébet kórháznál egy főorvosi állásra, — a Testnevelési Főiskolára való felvételre.

— A közellátási miniszter megállapította az egységes búzakenyérliszt, valamint az egységes rozsliszt legvilágosabb és legsötétebb, továbbá a finom liszt legvilágosabb és legsötétebb színhatárát. A megállapított színhatárnál sötétebb finom lisztet április 20-tól tilos forgalomba hozni. Mindazok, akiknek öt mázsát meghaladó lisztkészletük van, kötelesek azt április 19-én 24 órakor fennállott állapot szerint az illetékes forgalmi adóhivatalnál április 24-ig írásban bejelenteni.

— A cementkereskedők által cement kiutalása iránti kérések teljesítésének az eddigiekben felül megkívánt előfeltétele az is, hogy azok a kereskedők, akik iparigazolványukat nyilvántartásba vétel céljából az Anyaggazdálkodás Központi Bizottság cementosztályán eddig nem mutatták be, a legsürgősebben küldjék be iparigazolványuk hitelesített másolatát, vagy fotokópiáját az Anyaggazdálkodás Cement-irodájába Budapest II. Jürányi uca 10. szám alá. Szövetkezetek, részvénytársaságok, stb. kereskedelmi vállalatok igénylései esetében az „öskereszténység” igazolására általában elegendő az elsőfokú iparhatóság oly értelmű igazolása „Nem esik az 1939 IV. t. hatálya alá”. A kereskedők által a cement eladásánál felszámítható haszonkulcs tekintetében a 133.400—1941 A K sz. rendelet tartalmaz rendelkezéseket. Cementárúgyárosok, ha egyúttal kereskedői iparjogostványuk nincs, számukra juttatott cementből el nem adhatnak. Ha cementárú készítőnek egyúttal építőanyagkereskedői iparjogostványa is van és az ezévi III. a sz. értesítésünkben foglaltaknak megfelelően, igényelhetnek eladásra is cementet, de a feldolgozásra igényelt cementből semmit sem adhatnak el. Ennek az áthágása a forgalomból való kizárást is magával hozhatja. A cementet igénylő cementkereskedők írásbeli nyilatkozatot kötelesek adni arról, hogy az ipartestület teljes felelőssége tudatában azonnal értesít. Ennek elmulasztása is kizárási ok. Ipartestület.

Anyakönyvi hírek

Születések: Ferenci László rádióke-
resk. Hegyi M. u. 8. fiú László. Lukács
István npsz. Szepes 35. leány Juliánna.
Varga Lajos máv. Rákosi Jenő u. 7. fiú
Lajos. Pongor Mihály kisbirtó Vedres
d. 51. leány Katalin. Hajdu Sándor
npsz. Bellelő 497. fiú Sándor. Alvári
Mihály máv. Homok u. 29. leány Er-
zsébet. Kiss Gábor állatorvos H.-szo-
boszló, leány Csilla. Kovács József gaz-
dasági cseléd Bellelő 443. fiú Lajos.
Flendor András hiv. szakvtó Csap u.
23. fiú András. Vágányik József kis-
birtó Bellelő 125. fiú Imre. Czvizek
Ferenc uradalmi számtartó Szeghalom
leány Éva. Szemán András erdőőr Pac
20. leány Erzsébet. Kovács Ferenc alk.
munkás Nagycsere áll. isk. fiú Ferenc.
Széll Lajos fodrász m. Maros u. 6. sz.
leány Éva. Dr. Gál Pál orvos H.-bőször-
mény fiú Ferenc. Soltész Imre dohány-
kertész Nagyhegyes 1-b. leány Ilona.
Tozsér József npsz. Szoboszlai u. 11. fiú
Sándor. Kozma István npsz. Bánk 42.
leány Katalin. Török Imre pénztári el-
lenőr H.-bőszörmény fiú Imre. Schmidt
Géza lakatos s. Beresényi u. 69. fiú La-
jos. Pereszélyi József gyárimunkás
Hid u. 8. fiú József. Barcsa Gábor asz-
talos m. Pocsaj, leány Ilona. Pető La-
jos keresk. Kossuth u. 37. fiú Attila.
Kontor István kárpitos s. Salétrum u.
18. fiú György. Tóth Sándor npsz. Nyir-
ábrány, leány Erzsébet. Komjáti József
npsz. Egyetértés u. 26. fiú Imre. Csapó
Sándor npsz. H.-hadház, leány Irén. Mo-
gyorósi Ferenc npsz. P.-ladány, leány
Margit. Szabó Gábor lelkész Töbhtöm
u. 4. leány Éva. Dr. Sándor István já-
rásbírósi joggyak. Ilosva, leány Margit.
Bojtó József kisbirtó Kádár d.
leány Borbála. Nagy László kőműves s.
Búsi u. 18. fiú József. Gergely Gyula
máv. Homok u. 27. fiú Csaba. Ha-
jóczki Bálint H.-sámson, leány Márta.
Halló Ferenc, idegklinika, fiú Ferenc.
Mócsi Sándor npsz. Haláp, leány Mar-
git. Szabó László pilótaórmeester Tóth
A. u. 38. leány Anna. Lázár János hen-
tes s. Budai E. u. 71. leány Erzsébet.

SPORT

Döntő fontosságú mérkőzési vív Debre- cenben a DVSC a Marosvásárhelyi SC-vel

A DVSC bajnokságratörő csapata
döntő fontosságú mérkőzést vív vasár-
nap egyik legjobb erdélyi csapat, a Ma-
rosvásárhelyi SC ellen. Az MSE először
szerepel Debreceben és bizonyosra ve-
hető, hogy a kitűnő erőkből álló csa-
patnak a nagy formában levő DVSC-
vel való játéka hevesirámú mérkőzést,
szép, élvezetes sportot fog hozni.

A DVSC Keskeny, Kristóf, B. Nagy,
Zilahy, Mester, Orosz, Szabó, Berecz,
Szilágyi, Serfőző, Sidlik összeállításban
játsszik. A változás csak abban az eset-
ben lenne a csapatban, ha Szilágyi
KISOK-mérkőzése miatt nem játszhat-
na. Ez esetben Sidlik lenne középsza-
tar, Kristóf balszélső és Sárkány a jobb
háttér.

A mérkőzés fél 5 órai kezdettel kerül
lejátszásra a Stadionban, előrelátha-
talan nagyszámú közönség előtt. Szé-
kely játékező vezetőjével. (Székely
vezette az ideit KEAC-DVSC Magyar-
Kupa mérkőzést, miskolci játékező).
Előzőleg félhárom órakor a DVSC II.
csapata játszik a Bihari Turullal. — A
DVSC II-ben helyet kap Sárkány, akit
itt próbálnak ki. Kristóf és Sárkány
közül, amelyik játékos jobban játszik,
az lesz az április 26-iki Törökvs-
DVSC rangadón háttér.

Szilágyi vasárnapi játékaival kaposo-
latban váratlan nehézségek merültek
fel. Ugyanis Szilágyi még diák és inté-
zetének labdarúgó csapata, a keres-
kedelmi iskola vasárnap Nagyváradon
játsszik, Szent László-Kupa mérkőzést.
Hír szerint a kereskedelmi nemes sport
szerűséggel, átérezve a DVSC nehéz
helyzetét a döntőfontosságú mérkőzés
előtt, átengedi Szilágyit és Homolát
játsszatja helyette. Az is lehet, hogy a
mérkőzés a labdarúgók utazási kedvez-
ményének visszavonása folytán el-
marad.

Tisza nagy sikerrel mutatkozott be a
Szolnok tegnapi edzésén. A fiatal játé-
kos Szántó és Kolláth között, jobbssze-
kötött játszott, gólt is lőtt és remek já-
tékaival megnyerte a Szolnok vezető-
ségének tetszését. Vasárnap még a
Szolnok II-ben játszik, de a következő
mérkőzésen valószínűleg beállítják az
első csapatba és Kolláth visszamegy
középcsatárnak. Tisza az idény végéig,
tehát június közepéig marad a meg-

Fried József kisbirtókos Miskolcra,
fiú Pál.

Házasságok: Simon Gedeon ht. törzs-
öröm. Nyiregyháza—Wagner Gizella Ki-
nizsi u. 30. Varga János H.-dorog—
Orosz Zsuzsanna H.-bőszörmény. Ma-
gyar József ht. c. örm. Szolnok—Dobi
Margit Teleki u. 20. G. Nagy Lajos
molnár s. Szekfű u. 4.—Rác Eszter
Barcaság u. 19. Helmezi István ny.
postaalliszt Rásó Gy. u. 12.—Miszti Ró-
za u. o. 4. Kovács Kálmán máv. Timár
u. 10.—Rác Margit Simonffy u. 1-b.
Bain Gyula gépkocsivezető Zrinyi u. 19.
—Zágonyi Zsófia Nádudvar.

Halálozások: Juhász István ref. 54
éves, Urrétje u. 17. Ambró János rk.
55 éves, Kossuth u. 41. Simon György
ref. 83 éves, Kishegyesi u. 40. Schwarc
Hanni izr. 60 éves, Bethlen u. 56. Özv.
Társok Sándorné ref. 77 éves, Ispótlay
tér 12. Klempa Magdolna rk. 18 éves,
Rákospalota. Özv. Mester Jánosné ref.
71 éves, Déli sor 19. Özv. Kiss Gáborné
ref. 82 éves, Biró u. 3. Boldis János
ref. 64 éves, Báthori u. 20. Özv. Komádi
Jánosné ref. 83 éves, Vendég u. 76.
Olajos István rk. 10 hónapos Apaffy u.
13. Özv. Kocsis Istvánné ref. 69 éves,
Csillag u. 26. Özv. Osváth Józsefné ref.
90 éves, Nyil u. 43. Özv. Sándor Já-
nosné ref. 83 éves, Kishegyesi út 40.
Sütő Ferenc ref. 52 éves, Onat. Tu-
nyogi Szűcs Sándor ref. 75 éves, Szé-
chenyi u. 7. Sándor János ref. 78 éves,
Pallag. Szécsi Kálmánné ref. 39 éves,
Ág u. 7. Szigeti Sándor ref. 6 éves,
Varga u. 18. Garsi Sándor ref. 6 éves,
Újléta. Jenei Sándor ref. 2 hónapos,
Timár u. 11. Terdik Viola gk. 20 hóna-
pos Battyhány u. 22. Szabó György gk.
4 éves, Szatmárnémeti. Ancsán József
gk. 8 éves, Újfehértó. Füzesseri Mária
rk. 52 éves, Faragó u. 22. Brassay La-
jos ref. 70 éves, Csillag u. 89. Lőrinczi
Anna rk. 19 éves, Érmihályfalva.
Györffy István ref. 50 éves, Karcag.
Horváth Bertalan rk. 63 éves Nyir-
acsád, Özv. Raduly Andrásné ref. 71
éves, Miskolc. Csupák Gyula rk. 62
éves, Bárfya u. 3-b. Danka Sándor ref.
59 éves, Olajtű 29.

állapodás értelmében a Szolnok játé-
kosa s ugyancsak addig marad Sár-
kány a DVSC-ben. Mőre keze alatt
nagy fejlődést várják a fiatal Tisza-
nak, akit az ősi idényben a DVSC már
első csapatában akar játszani.

Nem volt pofozkodás a DVSC—Z.
Danuvia mérkőzésén, a DVSC vezető-
ségének megállapítása szerint. — A
zuglói játékosok, különösen a két Fe-
kecs, akiket a Törökvs mérkőzésén az-
tán ki is állítottak, nagyon dűrván ját-
szottak, de a DVSC játékosok nem vet-
ték át az ellenfél játékmódorát s ennek
volt köszönhető, hogy a mérkőzés nyu-
godt keretek között folyt le.

A DVSC pénteken játékosértekezletet
tart, melyen fontos taktikai megbeszé-
lést folytatnak a vezetők a játékosok-
kal. Utána hirdetik ki a csapatössze-
állítását.

A DVSC már ősszel a Diószegi úti
pályán akar játszani. Az építkezés
erősen halad, májusban teljes befeje-
zést nyer.

Bizonytalan még, hogy Debreceben
tartják meg a Kelet-Eszak válogatott
mérkőzést. Az északiak szeretnék, ha
Debreceben lenne s így május 3-án jó
programhoz jutna Debrece. A Szent
Korona Kupáért folyó küzdelem így va-
lószerűleg Debreceben kerül lejátszás-
ra és azon a DVSC, Rusj, Nagybanyal
SE, MOVE Szabolcs játékosaiól áll-
tanár össze vitéz Papp János, a Kelet-
válogatottját.

A WMFC az NB I. bajnoki táblázat
első helyére került a szegedi győzelem
után, egy ponttal megelőzve Szolnokot,
Vasárnap viszont Ujpest—WMFC, Szeged—
Szolnok mérkőzés lesz. Addig a
táblázat így alakult:

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
1. WMFC	22	15	5	2	59:32	35										
2. Szolnok	22	15	4	3	69:30	34										
3. Ujpest	22	12	6	4	66:32	30										
4. Gamma	22	13	2	7	58:41	28										
5. Ferencváros	22	12	2	8	96:49	26										
6. Szeged	22	8	9	5	63:38	25										
7. Nagyvárad	22	9	7	6	61:38	25										
8. Kispeszt	22	10	3	9	53:62	23										
9. Elektromos	22	9	4	9	48:44	22										
10. SalRTC	22	7	7	8	49:56	21										
11. DIMÁVAC	22	5	9	8	47:50	19										
12. Újvidék	22	7	3	12	37:76	17										
13. Lampart	22	7	2	12	36:65	16										
14. Kolozsvár	22	5	3	14	38:66	13										
15. MÁVAG	22	2	5	15	26:71	9										
16. SZVSE	22	3	3	16	32:88	9										

Dr Hegedűs János debreceni ügyvél-
telőlt lesz valószínűleg a rádió új sport-

riportere, aki az április 10-iki próba-
közvetítésen kitűnően megfelelt és dön-
tőbe került.

Visszavonták a labdarúgók utazási
kedvezményét, a mai nehéz utazási vi-
szonyokra tekintettel. Az új rendelkez-
zés nagyon megnehezíti a sportegyesü-
letek helyzetét.

**DEAC—Villanygyár I. osztályú ama-
tőrbajnoki mérkőzés** lesz a DEAC egye-
temi sporttelepén, vasárnap délelőtt
10 órai kezdettel.

Fémpáriskola—Tanítóképző 3:2. A
játékezőket nem jelent meg és így ba-
rátságos mérkőzést játszottak KISOK-
bajnoki helyett.

Pluhár István, a kiváló sportember,
a rádió sportközvetítője Debreceben
járt, a rádió debreceni napjával kap-
csolatban.

A debreceni játékezők tartalmas
vitaestét tartottak tegnap a Katolikus
Otthon helyiségében, melyen megjelent
Tamásy László kerületi elnök is.

Közgazdaság

Kukorica, árpa, zab és bur- gonya vetőmag vásárlása

A m. kir. közellátásügyi miniszter
503.960—1942. V. számú leiratában
felhatalmazta a m. kir. közellátási fel-
ügyelőséget arra, hogy a város terüle-
tén a kukoricával bevetendő terület
minden kat. holdjára átlag 20 kg. vető-
magra vásárlási engedélyt adhasson ki
olyan — megfelelő mennyiségű, vagy
minőségű vetőmaggal nem rendelkező
— gazdák részére, akik megjelölik,
hogy a kérelmezett vetőmagot kitől és
honnán szándékoznak beszerezni.

A közellátásügyi miniszter említett
felhatalmazást az árpa és zabvetőmag-
vásárlás hasonló módon és feltételek
mellett történő engedélyezésére is kiter-
jesztette.

A vásárlási engedélyt csak a közellá-
mezési ügyosztály termelői irodája
(Ferenc József-út 28. Dobozi-átjáró
földszint) által naponta délelőtt 8—
2-ig díjmentesen kiadandó igazolás
alapján lehet a m. kir. közellátási fel-
ügyelőségnek naponta délelőtt 9—
2-ig kérni.

Burgonyavetőmagot — a fennálló

rendelkezések szerint — ugyanazon
község (város) területén a termelők
egymástól szabadon vásárolhatnak.
Amennyiben szükségüket más köz-
ség (város) területéről szerzik be és
azt szerzőken kívánják hazaszállítani
— a vetőmagot megvásárlásához köz-
ségi igazolás, illetőleg Debreceben a
közellátásügyi ügyosztály termelői iro-
dája igazolása esetén — a felügyelőség
hozzájárulhat. Az erről szóló engedély
egyben szállítási igazolványt is pótol.
Amennyiben a vásárolt vetőburgonyát
a gazda vasúton, vagy gépkocsin ki-
vívnija szállítani, a kérelmet — ameny-
nyiben azt a felügyelőség teljesíthető-
nek tartja — megküldi a Belföldi Bur-
gonyakereskedelmi Egyesülésnek (Bu-
dapest, V. Vígadó-u. 5. szám), amikore
is az egyesülés a kérelmező részére
szárafelezéssel járó díjmentes fuvarvele-
tet fog küldeni, amelynek alapján a
szállítást más külön igazolás nélkül fo-
gatosítható.

A közellátási felügyelőségnek adott
fenti felhatalmazás folyó évi május hó
15-ig érvényes és az utolsó napon ki-
adott engedélyek érvénye május hó
végével megszűnik. **Polgármester.**

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS	
Kétféltéres váltópénz	
tekercsekben lapunk	
pénztáránál bármilyen	
mennyiségben kapható.	333 vt.
ALKALMAZÁST	
nyer férfi	
Ügyes kifizetőit, ki	
már nem iskolaköteles,	
felvezek, Szent Anna	
66. Fűszerüzlet, 1192	
Kifutót, 18 éves, kere-	
sek. Lukács, Piac 41,	1213

— **Hirdetmény.** Az elsőfokú iparha-
tóság értesíti a keresztyén kereskedő
ket és iparosokat, hogy a Simonffy uc-
ca 18. szám alatt egy üzlethelyiség üre-
sedésben van. Az üresedésben lévő üz-
lethelyiséget bérebevenni szándékozó ke-
resztyén kereskedő, vagy iparos ezirá-
nyú bejelentését az elsőfokú iparható-
sághoz (Kossuth u. 20. sz. a. fsz. 37.)
hivatalos helyiségében a jelen hirdet-
mény közzétételétől számított 10 napon
belül saját érdekében feltétlenül tegye
meg. Elsőfokú iparhatóság.

Kivonatos versenytárgyalási

hirdetmény

Debrecen sz. kir. város területén az
1942. évi új kocsiútépítési munkála-
tokra nyilvános versenytárgyalást hir-
detek. A költségvetés kormányható-
sági jóváhagyása esetén a fedezet rész-
ben rendelkezésre áll. A munka meg-
kezdésének ideje: műszaki ügyosztály
felhívásától számított 8 napon belül.
A munka elkészítésének ideje: a meg-
rendeléstől számított 60 munkanap.

Tájékoztató szövegűen, hogy a ké-
szítendő munkák a következők: 1. Po-
zsony-úton 5000 m² vízszemakadám-
burkolat, 2. Pósa-útcán 3300 m² ido-
mitott terméskőburkolat, 3. Hid-útcán
1440 m² K. 18. jelű kockakőburkolat
(régikővekből), 4. Bályai-útcán 1150
m² K. 18. jelű kockakőburkolat (régikő-
vekből), 5. Kazinczy-útcán 925 m²
Sz. K. k. jelű kockakőburkolat, 6. Kan-
dia-útcán 1600 m² Sz. K. k. jelű
kockakőburkolat, 7. Thaly Kál-
mán-útcán 1430 m² Sz. K. k. jelű kő-
vekből kiskőburkolat, 8. Budai Erzsébet
útcán 950 m² K. 1. jelű kockakőbur-
kolat, 9. Doberdó-útcán
2700 m² vízszemakadámurkolat. A vá-
ros a munkálatokhoz homokanyagot a
Monostorpályi-úti „Kettőshely” el-
nevezésű homokbányában díjmentesen
bocsájt vállalkozó rendelkezésére. Az
építésnél felhasznált minden anyag
fuvar közelelvámmenteséget élvez.

Fenntartom magamnak a jogot
ahhoz, hogy a belügyminiszterium jó-
váhagyásából feltételezett, hitelezete-
ket végleges kialakulásához képest, a
kürti mennyiségeket leszállíthassam.

Az ajánlat csak a város által kiadott
úrlapokon tehető, melyek a városi mű-
szaki ügyosztály iktató hivatalában
előzetes befizetés mellett megszerzhet-
ők. Az első utcaira vonatkozó úrlapok
ára 2 P, az összes többieké 1—1 P.
Kisiparosok ezeket díjtalanul kapják.

Az aláírt ajánlatokat sértetlen borí-
tékban elhelyezve, pecséttel lezárva és
„Ajánlat az 1942. évi új kocsiutak bur-
kolási munkáira” felirattal ellátva
1942. évi május 11-én, hétfőn délelőtt
10 óráig kell beadni a városi háza föld-
szint 8. számú iktató hivatalba.

Az ajánlatok nyilvános felbontása
ugyanazonnap délelőtt 11 órakor lesz a
városi háza tanácstermében. Bánatpénz-
zül az ajánlat szerinti értéknek 2 szá-
zalékát kell az ajánlat benyújtásának
időpontjáig letenni. Kisiparosok 15.000
pengő ajánlati értékig bánatpénzt leté-
ltetbe helyezni nem kötelesek, ha azon-
ban az ajánlat értéke a 15.000 pengőt
meghaladja, úgy a kisiparosok is tar-
toznak 2 százalékos bánatpénzzel letéltbe
helyezni. Debrecen, 1942. április 15.
14-én. **Polgármester.**

Kifutó kerékpárral, ki
már sítődében volt,
felvételt. Tóth Sütőde,
Sámsoni-út 48. 1174

ALKALMAZÁST
nyer nő

Üri, női fodrászkisasz-
szonyt állandóra fel-
vezek. Vad, Kút 34.
1205

Keresztyén géprökis-
asszony felvételt. Fo-
dor Istvánek, Szent
Anna-úta 2. 1199

Segédleányt varrodába
felvezek. Tóth Emma,
Péterfia 47. 1181

Vegyél mekkorákat keres Budapesti helyi városi vegyítész és kelme-festő. Elsőrangú munkacserék, plüssirozók, ballonkabátvasalók egy pengőtől egy harminc órábárral. Ajánlatokat „Csak győztes” 3828 jellegére Bloekner hírdetés irodába, Budapest, Városház-utca 17, küldjék. 1195

ALKALMAZÁST keres nő

Mosást vállal Nakács Mariška, Buda-ú. 5. 1171

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Kis úri család keres május elsejére mindenestől, csakis gyermek- és kertszereplő jelentkezőt, ki megbízhatóságát jó bizonyítványokkal igazolja. Jelentkezés vasárnap délután 3 és 5 óra között Domokos Lajos-utca 6. szám alatt. 1141

Mindenféle felvétel — szomsz. Cegléd, utca 18. 1201

Bejáró mindenestől, kábel tudóznál is, felvevők. Jelentkezés Piac 77. házszámánál. 1190

Bejáró azonnali felvétel. Püspöki palota I. kapu I. em. 3. 1177

AJÁNLAT

Csipekfüggönyűket, valódi kábel anyagokat 150-300 szélesben, — csepekeanyagokat, Rothermere-utca 36. Keresztútjánál. 616 4. 29

Varrógépet veszek, eladok, cserélek, kölcsönzök. Javítások jótállással. Hívásra jövök. Csapó 101. 286 4. 25

Egyenruhát bizalommal rendeljen Tegzesnél Kálmán-tér. 19. Püspöki palota. 1093 5. 4

Orajavítást vállalok s ócska órákat veszek. Schiffmann, Vendég-ú. 7. Kisállomásnál. 1912 11. 3.

Szappannak való zsírt szappannal becsere. Pál János szappanosmester, Kölesl 8. 544 5. 15

Ciánoztasson vizsgálaton Kessel, Kigó-ú. 5. Telefonhívó 19-77. MEGA hurozó. 86 11. 15

Sírkövek műköből és termésköből, gyümölcsösök részére mészsálat kapható a Debreceeni Műkögyár Rt.-nél, Fűrdő-utca 2. 1219 vv.

Ciánoztasson Csala ciánozó vállalattal. Lakóviszogatok felelősséggel. Rákóczi utca 9. Telefon: 11-27. 437 6. 29

Cipőt, szandalettét, mozaik bortaippal könyvet, Sas utca 1. 429 4. 29. Legutóbban test, tiszt. Weiss, Arany János utca 29. sz. 1941 vv.

Kerékpárt, varrógépet, gramofont, szakszerűt javít, Roboz és Hammer, Piac 8. 329 7. 12.

Tartós öndoláló gépet vegyen heti 7 pengős részletre Polgártól. — Gambrius passage, 979

Fügefá. Elvett a ruhagondját. Ha vesz egy pár fügefát! Szépet és gyökereket. Két vagy három éveset. Ez már most is kapható Hatvan utca 24. első ajtó. 313

Fonásra alkalmasan angolaszórból kalapot készít. Bérkártyát vállalunk. Kalapipar, Széchenyi 7. 901 6. 30

Minden tetőjavítást felősség mellett vállalok. Bónis tetőfedőmester. Tuzsód-ú. 5. 1172

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, briliántot magas áron vesz Pollák Endre ékszerész Hatvan 2. 1185 7. 1

Amerikai szőlőképző gépet keresek megvételre. Ajánlatot a kiadóhivatal pénztárába kérem leírattal. 1641 vv.

ÉLELMISZER, ITAL

Frissen érkezett fajtalmák egész nap olesón kapható kicsinyben, nagyban. Széchenyi 22. 1204 6. 4

Alma, frissen érkezett és almaeikvár kapható Hatvan-ú. 41. 597 5. 11

OKTATÁS

Símal gyors- és gépiróiskolában állandóan beiratkozhat. Piac 73. Államvizsga. 1019 5. 15

PÉNZ

Pénzkölcsönt keresek első helyre, házra, földre haterer pengőt. Érdeklődni Patakynál, Péterfia 53. Udvarban. 1209

BÜTOR

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyha berendezések Szaiamon bútorüzletében, Hunyadi 2. 1106 5. 4

Minek a fényes kirakat, mikor olesóbban vásárolhat udvari bútorüzletben. Piac 71. 1099 7. 3

Modern háló, ebédlő konyhaberendezés. — kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7. 11

Rekamé, fotell, párnázott szék, háló, hencser, konyhaberendezés eladó. Hatvan 27. 1119 7. 15

Szép sötét diószíre fényezett rekamer eladó. Hatvan-ú. 12. Pince jobbra. 1210

Fodrászüzlet egyben, vagy minden darab külön is eladó. Cím a kiadóban. 1197

TÜZELŐ ANYAGOK

Retortia tiszta kímérve és esemegővel kapható. Kovács János, Szent Anna 23. Telefon 19-21. 1066

ÁTADÓ ÜZLET VENDEGLŐ

Kitűnő fűszerüzlet nagyon forgalmas helyen eladó. Értekezni dr. Grósz Zoltán ügyvédnél, Sas-ú. 2. 567

SZALACSY RÁCZ IMRE BARNÁ KENYÉR

— Regény — (10.)

Még a földi szenvedés, a lába kínja, de az, amit lelkében kellett elviselnie, hogy mi módon adja tudtul az asszonynak a bajt. Az asszonynak, aki immár másodmagával számít.

— Haj, Istenem, hát ezt megadtad, de el is vetted, — sóhajtott az ember és egy pillanatra a feltoluló fájdalom elhomályosította a szemét. Könnyet morzsoló végig az arcán és nem gondolt arra, hogy milyen gyenge lett a hát alatt. — Pérfi ember nem szokott sírni, az apja temetésén is csak akkor, ha már senki sincs a sír közelében, s most ime, siratja meg nem született fiát, olyan szépen megadhatott volna a Jó-isten, mint amilyen kegyetlen áldottsággal elvette...

Újra nézte a mestergerendát és az 1734-es szám olyan volt, mintha fekete gyászba öltözött volna.

— De meglátogattál, de meglátogattál Jólstenem! — sóhajtott és moslatta azt a percet, amikor megérkezett vele a szalmás szekér és fellépett a kerékküllőkhöz hozzá az asszony.

— Nem, azt a percet soha se lehet elfelejteni, soha! — törülte meg a szemét újra. Ő már akkor, abban a percben tudta, érezte, az asszony halálra remült tekintetéből kiolvasta, hogy nem fog megszületni a gyermek, akit már csak hónapok válszathattak el attól, hogy sírással adja tudtul; a Tamasiak kétszáz esztendő óreg házában új életet csókolt a testükből az Isten gondja, szeretete.

Töprengett, gondolkodott és a májusi akácok zsongó illatát nem érezte, nem szavta most olyan kedvvel, mint mikor reggel, derengő hajnalon palacsintát kért asszonyától délre...

Élte, akaratlanul, menthetetlenül élte az elmúlt hat hetet. Akkor csak késő este került elő Balázs Farkas Gyurival, aki valahol szőlőmunkán dolgozott és úgy kellett érte szaladni.

Ő ott fektett tehetetlenül, fájdalmas kínok között, amikor megérkezett Gyuri, akinek első dolga volt, hogy az asszonyt parancsolta ágyba. Ekkor már se holt, se eleven nem volt az asszony, csak sirt, sirt szakadatlanul és arról beszélt, hogy meghal az ura. Haj, de retentő szenvedés volt hallgatni ott a lázban égő ajkáról a beszédet:

— Meghal, meghal az uram, szentséges Istenem, meghal az uram...

Úgy jöttek asszonyok, akik ágyba fektették, míg kint a favágószinben összeomlott vizes dzésza deszkájából az ő törött lábához faragta a dongát Farkas Gyuri. Az asszonyok, ismerősök és rokonok ott ápollták a folyton félrebeszélő asszonyát, míg őt vén Farkas Gyuri rakta deszkák közé és csodálatosan megnyugtatta a törött lábát.

— No, János fiam, most fájlalod egy keveset, de holnapra már enyhül a bajod, — fogott a szörnyű munkába a vén ember.

Akkor úgy érezte, hogy darabokra tört minden porcelánja a lábszár csontjának és ez az óreg ember minden egyes darabot a húsból, izomból, bőrből egyenként szedegetett össze, hogy a régi helyére illesse.

A szoba fölő sarkában lázban siránkozott az asszony, míg ő fogcsikorgatva hallgatta az orvosió, kuruzsló vén ember fecsegését.

— Ha nem bírod, csak szóljál, János fiam, aztán pihenünk — mondta többször is Farkas Gyuri, de ő ilyenkor csak azt mondta: — Csak cselekedje minél előbb, mert már nem sokáig bírom életem!

— Ej, dehogyan nem, fiam, hát akkor mit csináltál volna, ha az a sors ér, mint ami érte Fodort, a tekintetes káptalani erdész, akinek egyszerre tört el két lába, a karja, meg három oldalbordája. Úgy ám, fiam, hetvenkötőbe történt az, mikor elragadt vele a lova, úgy szedtük fel a Virbődomb alatt. Az volt a munka, fiam. Egy teljes napig raktam össze a csontjait, de úgy ordított, hogy tán az égből is meghallhatták, mert végül is elájult, aztán semmit se érzett, amikor már a tört karját raktam deszka közé. Tudod, egy hétig meg volt a kötésemmel, de valami bölcs azt a tanácsot adta neki, hogy menjen be Váradra a kórházba; no, ott aztán elpatikázták szerencsésen a jobb lábát, hogy hotta napjaink falábbal kellett járnia, — folyt a szó a vén emberből, míg Tamási János hol hallgatott oda, hol nem, mert vagy a maga fájdalma, vagy asszonya lázas sírása foglalkoztatta. Csak akkor figyelt fel, amikor a bátyja, Mihály azt mondta Farkas Gyurinak:

— Hallja, kend, Gyuri bácsi, el kelleve tán hívni a doktort!

— Minek az fiam! — nézett fel a nagy munkából Gyuri és éppen annyi időt engedett a gondolkodásra, hogy jobb zápfogáról a bal szemfogára helyezte át cseréppipája szarját.

— Gondolom, hogy ő is tud tán valamit segíteni! — vakargatta a tarkóját Mihály.

— Hát ez is valami, gyermek. Egy fertály óra és úgy összeszedem ezeket a csontokat, hogy nincs az Istennek az az orvosa, aki utánam csinálja. Mit tud az orvos; azt, amit az erdőszéllel csináltak: ievágni. A magunk fajta paraszt ember azonban nem utazhat falábbal, mert nekünk a peme káptalan nem folyósítja a penzót, fiam, nekünk hallgató kell a saját lábunk. Így ám, hát, csak ne orvosolj te, míg engem látsz...

(Flyt, köv.)

LAKÁSCSERE

KÉTSZOBÁS összkomfortos, modern, Nagytemplom közelében lévő lakásomat elcserelem 3 vagy 4 szobás kerttel lakással. Cím a kiadóban. 364 vv.

LAKÁST KERES

Harminc pengőt fizetek annak, aki a város Nagyerdő felőli részén 3 vagy 4 szobás lakáshoz juttat. Cím a kiadóban. 1911 vv.

Egy szoba, előszobás lakást keres bátorozva is május elsejére központban. Cím a kiadóban. 1202

BÜTOROZOTT SZOBA

Garzonlakás Nagyerdőnél, egy szoba, előszoba, fürdőszoba, teakonyha júniusra bútorozva bérbeadó. Érdeklődők adják le címüket a kiadóban „Épülő garzonlakás” jellegre. 527 vv.

Bútorozott szoba magános tisztviselő részére kiadó. József tér. h. 7. I. em. 1185

ELVESZETT

Elveszett Fickó nevű fekete pulikutyá. Megtaláló jutalomban részesül. Ügyvédi Kamara, T. 20-05. 1211

Elvesztettem 11-én kenyérgyémét a Kínizsi-utcán. Kérem a becsületessé megtalálót, hogy hozzám juttassa vissza. K. Tóth Lajos, Melotai Nyilas-ú. 8. 1198

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Eladó egy ócska szürke öltöny és egy új állapotban lévő fekete öltöny kis alakra. Mészana-ú. 2. Keresztútjánál. 1854 vv.

Egy beljeseen új 36-os női cipő eladó. Rákóczi 10. Hátul az udvarban délelőtt 8-tól 11-ig. 1202

45-ös alighasznált nyári sárgacipő eladó. Mészana 2. 1200 vv.

INGÓSÁG VETEL

Ocska gramofonlemez kilójáért 1.20-1.40-1. fi. zetek. Biró, Hunyadi 22. 1069 6. 25

INGÓSÁG ELADÁS

Konyhakredenc, ebédlő kredenc, fotellek, almás ládák, 38-as új női cipő olesón eladók. Pápay József-utca 24. Sorvilla. (Poroszlav-útból.) 568

Kélimerítők, kis asztal, zongoraszék, virágágyvány, fotell eladó. — Piac-utca 68. II. emelet 3. 1207

Eladó alighasznált Singer női gép. Homok-ú. 125. 1191

Fűszerüzletberendezés jókarban lévő merlegekkel eladó. Értekezni lehet Hajdúsámon, Rákóczi-utca 821. 1175

GAZD. ESZKÖZÖK

Érdek. boronák lókapák, alkatrészek nagy választékban. — Szécsi Hatvan 61. 1905 5. 4

GAZD. TERMÉNYEK

Ungváry József ceglédi faiskolájából gyümölcsfák érkeztek. Magastörzsű koszméte nagy választékban. Garrai 5. 577 4. 21

Szőlővessző, gyökere, különböző fajú saját telepemről jutányosan. Barna 10. 1159

Olesón vásárolhat gyümölcsfát, szőlővesszőt, lucagszűjteményt. Piac 606. 1212

Lucernát 150 mázsaig helyszínen átveve veszek. Ajánlatot Dőszegi-út 16 alá beneszületbe kérem leadni. 1189

ELADÓ HÁZ

Külsővásártér 15. sz. 826.60 négyzetöglő telek két lakással, nagy raktákkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Rothermere-ú. 5. számú ház eladó. Érdeklődni lehet 3-4 óráig. 566

Családi ház Kigyó-utcán eladó. Értekezni dr. Friedmann ügyvédnél, Rákosi Jenő 5. 1204

Hatvan-ú. 63. számú ház beköltözhető lakással eladó. Grósz ügyvéd, Werbőczy-ú. 14. 1089

ELADÓ HÁZHELY

Széchenyi-utca 85. sz. nagyobb telek egytáblan eladó. Cím megtalálható a kiadóhivatalban. 4+

Balatonalmádinál 200 négyzetöglő telek, vízhez 200 méternyire, eladó. Augusztia-szanatórium posta. 1079

FÖLDBÉRLET

350 holdas birtok gazdasági épületekkel és úri lakóházzal 10 évre bérbeadó hatvan ezer pengő szanálás ellenében. Ajánlatot Debreceen I. postafiók 17 kérek. 1208

Csapókerti, bodai föld, műhelyhelyiség bérbeadó Neufeld ügyvédek-nél, Werbőczy 12. 1206

A város belterületén 300 négyzetöglőnyi terület konyhakerti feles megművelésre, esetleg más célra, vagy más feltétellel bérbeadó. — Cím a kiadóban. 1193

ELADÓ FÖLD

Vedres-dűlőben 3 hold föld eladó. Varga-utca 15. 907

Öndőden, Perc-dűlő 40/a. számú 3/4 hold föld új tanyaépületekkel eladó. 1078

ELADÓ ALLATOR

Sőtőlsárga tenyészkakas (3 db) eladó. Hatvan-ú. 21. 1928

Szerkesztésért felelős: PALFI JOZSEF

Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadja és nyomja a HÍSZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RESZVÉNYTÁRSASÁG

Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY.